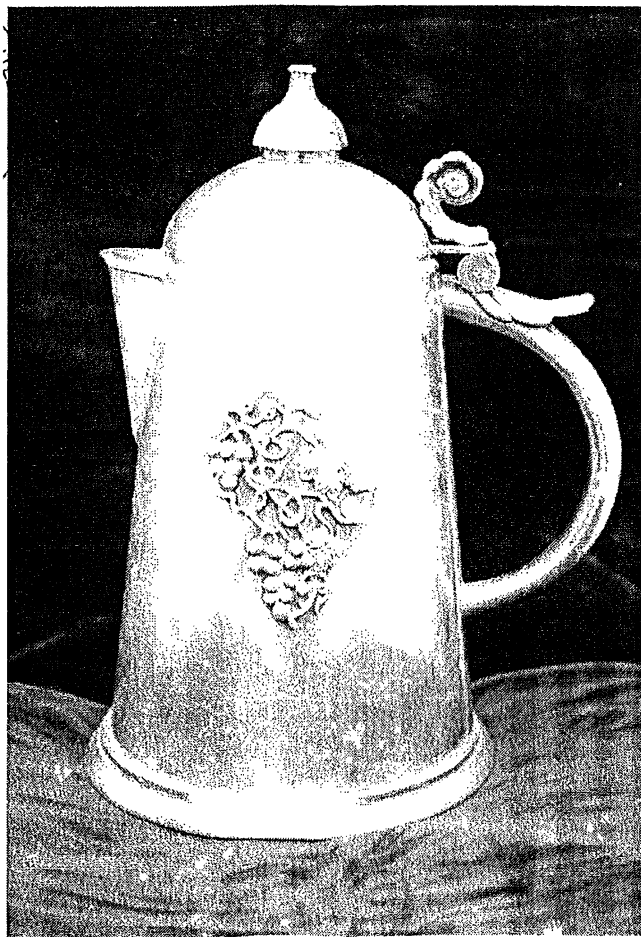

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Tizenötödik évfolyam
2004. szeptember

Tartalom

Tanulmány

Boross Géza: A profetikus igehirdetés. Bevezetés	383
--	-----

Vasárnapi prédikációk

Juhász István: A prédikáció hatása. Apostolok Cselekedetei 14,1–7.	388
Sámi Vilmos: Az örökkévalóság útján. Zsoltárok 139,14b.	391
Szűcs Zoltán: A ma ideje. Zsidók 3,12–14.	393

Prédikáció szórványvasárnapra

Csiha Kálmán: Láthatatlan seregek. 2Királyok 6,8–17.	396
---	-----

A Genezáret partján

Hafenscher Károly: Sokat kaptunk – sokat adhatunk.	399
---	-----

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliaóra:

Móra László Tibor: Én vagyok a feltámadás és az élet. János 11,25–26.	401
--	-----

Rádioprédikáció:

Visky János: Mózes könyörög a népért. 2Mózes 32,30–35.	403
---	-----

Keresztelési igehirdetés:

Bocz Gábor: Szövetségben. Máté 28,18–20.	404
---	-----

Esketési igehirdetés:

Káta Tibor: Az én egyetlen mátkám és az én egyetlen szerelmem. Énekek éneke 2,1–3.....	405
---	-----

Temetési igehirdetés:

Kerekes Sámuel: Istenünk beszéde mindörökre megmarad! Ézsaiás 40,1–2.6b–8.	406
---	-----

Igehirdetés tanévkezdésre:

Péter Miklós: Kérdés tanév kezdetén. János 5,6b.	408
---	-----

Igehirdetési vázlatok a börtönmisszió számára:

Lőrincz István.....	410
---------------------	-----

A címlapon a Koltói Református Egyházközség boroskannája.

Készítette Kiss Ferenc ötvöstanár Budapesten 1942-ben.

A hátlapon: Bródy László *Zsoltár az örök kegyelemről* c. verse.

Tanulmány

Boross Géza
Budapest

A profetikus igehirdetés*

Bevezetés

Tartalomjegyzék

Bevezetés

- I. A profetikus igehirdetés az egyház történetében
  1. Profetikus igehirdetés az ősgyülekezetben
  2. Profetikus igehirdetés az első négy száz évben
  3. Profetikus igehirdetés a középkorban
  4. A reformáció profetikus igehirdetése
  5. A puritanizmus profetikus igehirdetése
  6. Profetikus igehirdetés a pietizmusban
  7. Profetikus igehirdetés a XVIII. században
  8. Profetikus igehirdetés a XIX. században
  9. Profetikus igehirdetés a XX. században
  10. Profetikus igehirdetés a magyar református egyházban
- II. A profetikus igehirdetés fenomenológiája tartalmi szempontból
  1. A profetikus öntudat megvallása
  2. A profetikus kerygma
    - 2.1. A profetikus írásmagyarázat
    - 2.2. A profetikus gyülekezetkritika
    - 2.3. A profetikus társadalomkritika
    - 2.4. A profetikus történelemértelmezés
    - 2.5. A profetikus igehirdetés – krisztusproklamáció
    - 2.6. A profetikus igehirdetés – bűnbánatra hívás
    - 2.7. A profetikus eszkatológia
- III. A profetikus igehirdetés fenomenológiája formai szempontból
  1. A profetikus igehirdetés – szenvedélyes beszéd
  2. A profetikus igehirdetés – dialógus
  3. A profetikus igehirdetés – indukciós beszéd
- IV. A profetikus igehirdetés aktuális feladatai
  1. A profetikus igehirdetés – információ
    - 1.1. Istenről
    - 1.2. Krisztusról
    - 1.3. A Szentlélekről
    - 1.4. A sátánról
  2. A profetikus igehirdetés – konfrontáció
    - 2.1. A bibliakritikával
    - 2.2. Az egyház bűneivel
    - 2.3. A tévtanításokkal
    - 2.4. A társadalmi devianciákkal

---

* Ezúton is hálással köszönjük a szerzőnek, hogy első közlésre az Igehirdetőnek ajánlotta fel ezt a tanulmánykötetét. Tájékoztatásul közöljük a kötet tartalomjegyzékét.

3. A profetikus igehirdetés – interpretáció
  - 3.1. A textus profetikus értelmezése
  - 3.2. A történelem profetikus értelmezése
  - 3.3. Az ember profetikus értelmezése
  - 3.4. A lelkiismeret profetikus értelmezése
4. A profetikus igehirdetés – inspiráció
  - 4.1. Hálás életre
  - 4.2. A diakónia gyakorlására
  - 4.3. A Biblia rehabilitálására
  - 4.4. A közbenjáró imádság gyakorlására
  - 4.5. Felelős keresztyén életvitelre
  - 4.6. A mértékletesség gyakorlására
  - 4.7. Keresztyén családi életre
  - 4.8. A keresztfelvételre
  - 4.9. Élő reménységben való életre
  - 4.10. Szentlélekben való életre
- V A profetikus igehirdetés perspektívái
  1. A profetikus igehirdetés krízise
  2. A profetikus igehirdetés verifikációja
  3. A profetikus igehirdetés szükségessége

Jegyzetek

Bevezetés

(A probléma motívumai)

Az ótestamentumi próféták igehirdetése óta nemcsak Izráel, hanem a keresztyén anyaszentegyház történetében is újra meg újra megjelent az a sajátos prédikációtípus, melyet „prófétai”, helyesebben „profetikus” igehirdetésnek nevez az igehirdetéstudomány (homiletika)¹ Ez a prédikációtípus külsőleg sok hasonlóságot mutat a keresztyén igehirdetés más típusaival. Textus alapján, liturgiai keretben, monológ formájában szól, csakúgy, mint a „lelkigondozó” vagy „tanító” prédikáció. Tartalmilag azonban más, mint a másik kettő. A profetikus prédikáció sokkal inkább harci cselekmény, mint a másik kettő. A profetikus prédikációban realizálódik Barth Károly felismerése: „Isten országának tulajdonképpen arénája a szószék.”²

Napjainkban úgy tűnik, mintha a profetikus prédikáció ideje lejárt volna. A profetikus prédikáció problémáit háttérbe szorítani látszik a narratív prédikálás, a pszichoterápiás prédikáció vagy az informatív, tanító jellegű prédikáció (Lehrpredigt). Kortársainknak nem lelkiismeretébresztésre, nem felrázó, felkavaró, kritikus prédikációra, hanem vigasztaló, építő, okos, szellemes, sőt humoros igehirdetésre van szükségük. Közhely, hogy Amerikában ma oda se figyelnek a templomba járók az olyan prédikációra, mely nem valami humoros sztorival kezdődik. Időszerű-e ebben a „homiletikai szituációban” a profetikus igehirdetésről beszélni? Éppen ma, az egyháztól való „elidegenedés” korszakában? Ma, a prédikáció sokat emlegetett „krízise” idején? Jogosnak tűnhet a kérdés, de csak addig, amíg fordítva nem tesszük fel a kérdést, vajon nem a profetikus prédikáció hiánya-e a prédikáció krízisének az oka? Csak addig, amíg nem vesszük szemügyre a profetikus prédikáció teológiai motívumait. Ezért az alábbiakban e motívumokat kell – ha még oly röviden is – szemügyre vennünk.

¹ Heinz Bluhm: *Prophetische Verkündigung heute*. Berlin 1967.

² Karl Barth: *Kirchliche Dogmatik*. Zürich, IV, 3,3, 994.

A homiletika motívumai

A profetikus igehirdetés problémái vizsgálatának időszerűségére először maga a prédikációtudomány, a homiletika diszciplínája figyelmeztet.

A profetikus igehirdetés jelentőségére, ill. a gyülekezeti igehirdetés profétai karakterére még 1915-ben megjelent homiletikájában Ravasz László hívta fel a figyelmet, „A prédikáció alapjellemvonása a profétaság” – írja.³ A prédikációnak ez a definíciója világosan elutasítja a nagy francia homiléta koncepcióját, miszerint a prédikáció alapjellemvonása a tanítás (Vinet). De konfrontálódik Bassermann véleményével is, miszerint a prédikáció alapjellemvonása a misztikusság. „A profétaság – mutat rá Ravasz – mindentől az életre szól. A profétaság se nem elmélet, sem nem fényűzés, hanem egy isteni emeltyű, amely az életet egy fokkal magasabbra emeli. Nincs a profétának egyetlen szava sem, amelyik nem az életre vonatkoznék, s amelyik nem embert, nem akaratot próbálna formálni. A proféta szenvedelme a tett, mint az élet apoteozisa.”⁴

A fonalat 1938-ban László Dezső veszi fel újra a magyar ref. gyakorlati teológiában.⁵ „Az egyházi igehirdetésnek van egy különös fajtája, amelyik teljesen az életközelségre néz, amelyik létjogát éppen ebben az a életközelségben ismeri fel” – írja. „Ez a profétai, kritikai igehirdetés”, László szerint, abban különbözik a missziói igehirdetéstől, hogy benne nem a hívás, hanem az ítélet, nem az evangélium, hanem az evangélium mint élettörvény domborodik ki...” Az egyház feladata rámutatni az élet döntő fordulójában Isten törvényére.

Harminc évvel később, 1967-ben Heinz Bluhm írt homiletikai doktori értekezést a profétai igehirdetéséről.⁶ Az alábbi tizenöt fejezetben tárgyalja a témát: 1) A profécia ma, 2) Az egyház profetikus cselekvése, 3) Megbízható információk Jézusról, 4) A sáfárság profetikusan nézve, 5) A profétai bizonyágétel, 6) Az eredeti profétai beszéd, 7) A rendkívüli találkozás, 8) A profétai merészség, 9) A profétai szolgálat, 10) A profétai valóságlátás, 11) A profétai beszéd ereje és gyöngesége, 12) A feltörekvő ember, 13) A világi ige, 14) A profétai feszítőerő, 15) Az Eljövendő profétálása. – A téma ilyen rendszeres feldolgozása érzékelteti, hogy napjaink akadémikus homiletikájában a profetikus igehirdetés problémája nem marginális kérdés, hanem kulcsprobléma. Bluhm disszertációja az akadémikus homiletika egyik nagy adósságának a törlesztése.

Rudolf Bohren homiletikájában harmincháromszor tér rá a profetikus igehirdetés problémájára.⁷

A Magyar Református Lelkészegyesület 1998-ban kolozsvári konferenciáját teljesen a profétai igehirdetés problémáinak szentelte. A probléma lényegét a rendezőség felkérésére e sorok írója foglalta össze az alábbi tételekben: A profetikus igehirdetés feladata ma: 1) Felelősségébredés, 2) Megtérésre hívás, 3) Diakóniai inspiráció.⁸

Az érdekesség kedvéért említsük meg, hogy az evangelical homiletikai eszmélődés is milyen nagy jelentőséget tulajdonít az egyházban a profétai szónak. Íme néhány gondolat egy, az utolsó idők veszélyeire figyelmeztető iratból: „Profétai szó nélkül ezekben az időkben képtelenség eligazodni... A gyülekezetek gondozásának fő feladata ezután sok-

³ Ravasz László: *A gyülekezeti igehirdetés elmélete*. Pápa 1915, 260

⁴ Uo. 261.

⁵ László Dezső: *Az anyaszentegyház élete és szolgálata*. Kolozsvár 1938.

⁶ Heinz Bluhm idézett műve tizenöt fejezetben tárgyalja a témát.

⁷ Rudolf Bohren: *Predigtlehre*. München 1972, 18, 44, 70 k, 118, 130, 150, 177, 186, 193, 213, 228, 236 k, 245, 261 k, 271, 273, 277, 320, 323, 326, 334 k, 339, 345, 352, 365, 408–410, 426 k, 446, 500 k, 508, 532 k, 551.

⁸ Dr. Boross Géza: *A profétai igehirdetés ma*. RE 1999, 129 k.

kal inkább mint eddig, hogy a prófétai szó józanul és tisztán hangozzék... Prófétai kitekintés nélkül elhangzó, egyoldalú evangelizáció nyomán olyan ébredési mámor keletkezik, amelynek szülöttei szentimentális korcsok és elnyomorodott látszatkeresztyének... A próféta az Újszövetség szerint az, aki mint Illés vagy mint Keresztelő János, Isten jelenlegi tervét hirdeti az ő népére vonatkozóan. Prédikálása rendkívüli fontosságú, mert az Igén keresztül megvilágítja Isten elgondolását saját korának. Három dolog jellemzi a prófétát: története van Isten színe előtt, valami teher nehezedik rá belülről és megkapja Istentől azokat a szavakat is, amelyekkel kifejezi ezt a terhet...⁹

2. Biblika-teológiai motívumok

2.1. A profetikus igehirdetés bibliai-teológiai motívumai között az első az *ÓSZ-i próféták igehirdetése és igeteológiája*. „Ez a próféta – írja Ravasz László – igehirdetésünk egyik legdrágább öröksége. Prófétainak kell lennie az evangélium hirdetésének is, vagyis a belső ihletés hatalma alatt az igazság kénytelenségével legszentebb élettapasztalásként kell hatnia.”¹⁰ A próféták igehirdetése igeteológiájukból érthető. Eszerint: 1) A dábár Isten ajándéka, amit Ő ad a próféta szájába, 2) A próféta nyelve által az Úr Lelke szól (Sám 23,1 kk), 3) A dábár olyan, mint a próféta csontjaiba rekesztett tűz (Jer 20). Erőlködik, hogy megoltsa, inkább hallgatna, de nem teheti, a dábár az erősebb. 4) A dábár a próféta számára egyrészt öröm, élvezet, másrészt azonban teher, ami alatt valószínűleg roskadoz. 6) A dábár teljesen Istentől függ. A próféta számára olyan, mint a buvó patak. 7) A dábár szolgálata nem tekintélyt szerez a prófétának, inkább nevetségessé lesz kortársai előtt. A dábár Isten szuverén kijelentése. Az etimológia szerint a héber dábár alapjelentése „valaminek a hátsó fele, háttere”. Dehát mi köze az egyház igehirdetésének az ószövetségi dábárhoz? Annyi, hogy „igét” hirdetni annyi, mint „dábárt” hirdetni, azaz Istennek az események hátterét feltáró kijelentését tolmácsolni. Ezért az egyház igehirdetésének alapkérdése, dábárt hirdet-e, avagy csak saját spekulációit. Jeremiás nem véletlenül konfrontálja az igazi, az érvényes dábárt a hamis próféták prédikálásával. Az igazi prófétai szó olyan, mint a tűz, mint a sziklazúzó pöröly. (Jer 23,29).

2.2. A prófétai igehirdetés második teológiai motívuma *Jézus Krisztus prófétai szolgálata*. A református teológia álláspontját erre vonatkozóan a legtömörebben a Heidelbergi Káté foglalja össze: „Az Atya Isten rendelte Őt és Szentlélekkel felkente a mi legfőbb prófétánkká és tanítónkká...” (31 kérdés-felelet). Victor János szerint ez azt jelenti, hogy Jézus Krisztus maga volt a megtestesült üzenet. Őbenne vált teljessé Isten önfeltárása. Az Ő főprófétai küldetése abban állott, hogy megszabadítsa az embert a sötétség hatalmából (Kol 1,21), hirdesse a vakok szemének megnyílását (Lk 4,18), hogy megajándékozzon Istennek azzal az ismeretével, melyet bűnünk miatt elvesztettünk (1Jn 17,6; Mt 11,27) – Dehát, mi köze az egyház igehirdetésének Jézus Krisztus prófétai szolgálatához? Annyi, hogy az egyház igehirdetése, ha csakugyan igehirdetés, akkor a Jézus Krisztus által hozott istenismeret proklamálása. Ezért nem mindegy, hogy igehirdetésünk profetikus igehirdetés-e vagy sem! Jézus igehirdetésének summája és egyben paradigmája a Hegyi beszéd. (Mt 5–7) Íme a Tóra jézusi magyarázata, íme a törvény igazi profetikus értelmezése. Jézus Krisztus elsősorban igehirdető volt. Ezért Jézus igehirdetése az egyház igehirdetésének végső normája és kritikája. Jézus igehirdetése az egyházat állandóan döntés elé állítja. Kinek az igehirdetésére hasonlít igehirdetésünk, az írástudók tanítására-e vagy Jézus Krisztus írásmagyarázatára?

⁹ G. Salomon: *Az utolsó idők veszélyei a hívő számára*. Ev. kiadó é. n. 44–46.

¹⁰ Ravasz László: *i. m.* 19.

2.3. A harmadik bibliai teológiai motívuma a profetikus igehirdetés problémái vizsgálatának a prédikáció pneumatológiai dimenziója. (2Sám 23,2 és 2Pt 1,21) A prófétai igehirdetés pneumatológiai összefüggéseire felfigyeltek már a reformátorok, az ébredési mozgalmak és a prédikációtörténet kiemelkedő alakjai. Spurgeon szemináriumai előadásaiiban egyenesen azt állítja, hogy aki Szentlélek nélkül prédikál, az egyszerűen csaló, akit le kell leplezni. Az igehirdetés pneumatológiai megalapozását az újabb református homiletikában Rudolf Bohren végezte el. A Predigtlehre első fejezete nem véletlenül viseli ezt a címet: „A prédikálás szenvedély.”¹¹ Az egyház igehirdetése a Jézus Krisztusról szóló prófétai és apostoli bizonyágtétel kell hogy legyen. De hogy azzá lehessen, ahhoz a Szentlélek segítségére van szükség. Azért, mert – ahogyan Thurneysen találóan állapítja meg – a Szentlélek von bele az ige eseményébe.¹² A Szentlélek a legfontosabb homiletikai tényező. A Szentlélek az igehirdetés nélkülözhetetlen feltétele (sine qua nonja). Ő nyithatja meg egyedül a textus igazi értelmét. Ő világít rá azokra a titkokra, melyeket szem nem látott, fül nem hallott s embernek szíve meg sem gondolt. Ezért ösztökél a prófétai igehirdetés az epiklézis homiletikai jelentőségének felismerésére. A prófétai igehirdetés titka a Szentlélek jelenléte, a Pnuma praesens.

3. Az ekkléziasztikai motívum

A profetikus igehirdetés problémái vizsgálatának ekkléziasztikai motívumai is vannak. A profetikus igehirdetés szükségességét az egyház evilági (= társadalmi) szolgálata indokolja. Az egyház profetikus igehirdetésére két okból van elengedhetetlenül szükség. Egyrészt az egyház állandó deformálódása, az egyház bűnei miatt. Másrészt az egyházat körülölelő társadalom permanens krízisei miatt. Az egyház és a társadalom élete a devianciák sokaságát mutatja. Ilyen deviancia a sok közül példának okáért az élet értelmetlenségének érzete. A többi kihívó deviancia, a korrupció, a narkománia, a gyermeköngyilkosságok divatja, az abortusz, a terrorizmus, a maffiaháborúk, a pedofília, hogy csak ezeket említsük, alapjában mind oda vezethető vissza, hogy posztmodern társadalmunkban elveszett az élet értelmének bibliai, keresztyén, krisztusi jelentése. Az „édes élet” igézete csapta be korunk emberét. Az élet öncéllá lett. Érdekes ellentmondása életünknek, hogy a szkepszis, a rezignáció, a depresszió rendszerint ott jelentkezik a legdirektebben, ahol nincs anyagi gond, sőt ahol talán luxusszínvonalon folyik az élet. Az élet ürességének érzete sokszor ott a legkínzóbb, ahol a Limusintól kezdve az udvari fürdőmedencén át a mobiltelefonig minden rendelkezésre áll. Az anyagi javak birtokában támad fel az emberben a kérdés, ennyi az egész? Úgy tűnik, a Biblia könyvei közül a mi nemzedékünk számára a Prédikátor Könyve a legidősebb bibliai könyv. A harmadik évezred küszöbén odajutottunk, ahová a Prédikátor Könyvének írója: „Minden hiábavalóság. Felette nagy hiábavalóság...” Minden hiába. Nincs értelme a tisztaságnak, a jóságnak, az igazság keresésének, a hűségnek és becsületnek. Főleg azonban a hitnek és az imádságnak. Íme ez a valóságos homiletikai szituáció. Ebben a légkörben kell felcsendülnie a profetikus igehirdetésnek. A történelem tanúbizonyága szerint mindig a profetikus igehirdetés volt az, ami kiségtette az egyházat és a társadalmat a ciszternából. Az alábbiakban ezt szeretnők bemutatni.

---

¹¹ Rudolf Bohren: *i. m.* 17.

¹² E. Thurneysen: *Az Ige szolgálata*. Sopron 1942, 23.

Vasárnapi prédikációk

Juhász István

1915–1984

A prédikáció hatása*

Alapige: Apostolok Cselekedetei 14,1–7

Pál első missziói útján érkezett Ikóniumba. Kisázsia délkeleti részén, a Taurus hegy lábánál fekvő kis város a harmadik helység, amelyről részletesebben beszél a Cselekedetek Könyve. A ciprusi Páfus és a pisídiiai Antiochia volt az első két állomás. Ikónium után ismét két városról van szó: Lisztráról és Derbéről. Az egymást követő beszámolókat egy közös vonás kapcsolja össze. Az evangélium-hirdetés sehol sem maradt rejtékben. Már Páfusban a római helytartó felfigyelt az apostoli prédikációra. Innen kezdve akár zsidóknak, akár görögöknek prédikáltak, a beszámoló mindenütt nagy sokaságról beszél.

Az ikóniumi történet az apostoli igehirdetést hallgató sokaságra irányítja figyelmünket. Mi a titka annak, hogy Barnabást és Pált az egyik helyen nagy sokaság fogadta be, másutt nagy sokaság vette őket üldözőbe? Miért keresztelkedett meg az első pünkösdkor Jeruzsálemben egyetlen prédikáció hatására 3000 ember, és később miért zendült fel Efézusban az egész város a tanítványok ellen? Háromszáz évvel ezelőtt egy református lelképásztor, a Hollandiába menekült francia reformátusok prédikátora azt kérdezte: mi az oka annak, hogy az apostolok korában egyetlen prédikációra 3000-en tértek meg, és ma 3000 prédikációra sem térnek Istenhez az emberek?

Az egyház apostoli öröksége arra kötelez, hogy ne elégedjünk meg Barnabás bölcsességének és Pál ékesszólásának dicséretével. Ők kivételes erővel tudtak prédikálni, de akik nem rendelkeznek kivételes tehetséggel, azoknak is az ő nyomukban kell járniuk. Pál egyenesen azt kívánta, hogy a hívők az ő követői legyenek a Krisztusról szóló bizonyágtételben.

1. Ennek a lelkeket megmozgató prédikációnak az első vonását az első vers fejezi ki. „Úgy hirdették az Igét, hogy nagy sokaság lett hívővé” Csak úgy válhat bárki is Krisztusban hívő, igaz keresztyén emberré, ha a Krisztus halálát megismeri, és a megfeszített Krisztust ismeri el az élet és a halál urának.

Ikónium városa is beletartozott a kiterjedt galáciai tartományba, így az ikóniumi prédikációt is jellemzi az, amit Pál a Galáciai Levél 3. részében ír: „Úgy írtam le néktek Jézus Krisztust, mintha szemetek láttára feszítettet volna meg.” (Budai G.) Gondoljuk el az apostoli prédikáció csodálatos erejét. Pál nem volt ott a Golgota alatt, de amikor három évvel később ismeretlen és ismert tanítványok elmondták öneki Jézus Krisztus halálát, azt olyan erővel mondták, hogy ő hitben látta az Urat. S ezt a hitet hirdette mindenütt olyan világozással, hogy hallgatóiban egyszerre támadt Krisztus-látás és Krisztus-hit.

Egy 20. századi prédikátorról, az indiai Sundar Singhről olvassuk, hogy őt 14 éves korában a megfeszített Krisztus látása tette hívővé. A nagytehetségű ifjút a bibliaiskolában úgy megragadta a kereszt története, hogy látta az érette szenvedő Urat. Ez a látás adta meg prédikációjának azt az erőt, amellyel Indiát misszionálta. Bizonyágtételei között egy alkalommal összehasonlíttotta a missziói prédikációt és a reformátori hitvallást. Luther nagyobb kegyelmet kapott – mondta –, mert ő hallotta az Igét és hitt, de az

---

* Ennek a prédikációnak a közlésével a 20 éve elhunyt Juhász István professzorra emlékezünk tiszteletteljes tanítványi főhajtással. Hálásak vagyunk Istennek azért, hogy őt egyházának és népének ajándékozta, s hálásak vagyunk azért, hogy közülünk oly sokan tanítványai lehettünk.

indiai keresztyéneknek látásra volt szükségük. Ikóniumban és Galáciában az első misziói utakon az apostolok ugyancsak ezzel a látnoki erővel írták le Jézus Krisztus kereszt-szenvedését és kereszt-halálát.

A hívővé válás úgy ment végbe, hogy akik Pál és társai prédikálása hatására velük együtt látták a keresztet, egyszerre felismerték, hogy a megfeszített Jézus Krisztus ártatlan szenvedésének egyetlen oka, célja, értelme: az én megváltásom. Az én bűnömért, én helyettem, az én megszabadulásomért, az én hozzájárulásomért, az én engedelmességemért, az én boldogságomért szenvedett. Akik Pállal együtt néztek a keresztre, azok látásából eltűntek a jeruzsálemi bírúk és ítéletvégrehajtók, eltűntek a zsidók és rómaiak, eltűnt minden más arc, és nem maradt más egymással szemtől szembe, csak az Úr és aki a keresztre tekintett. Hívővé válni azt jelenti, hogy a keresztre néző lélekből felszakad a vallomás: „A keresztén drága áron, oltalmamat Tőled várom”. Az apostoli prédikáció hatására felébredő hit azt fejezi ki, hogy akit a keresztre vittek, akinek a kereszt-szenvedését látásban átélem, az nem egy a világ sok-sok ezer éven át szenvedő milliói közül, hanem ő az Úr, az én Uram.

Az apostoli missziói prédikáció hitet ébresztett nemcsak Ikóniumban az 1. században, és nemcsak Indiában a 20. században, hanem a kettő között, a 10. századi magyar őseinknél is. Falvaink sorában található sok „Kereszt – Úr” nevű falu ezt hirdeti: hitre jutott népünk felismerte és elfogadta a keresztén szenvedő Jézusban az Urat, életünk, halálunk, szabadságunk, boldogságunk egyetlen Urát.

2. A sokaságot meghódító prédikáció második hatása az, hogy olyan megosztlást támaszt, amelyben a hívőket gyűlölet-gyűrű veszi körül.

Az emberiség 200 éve arra törekszik, hogy sehol, egyetlen országban se legyen vallási okok miatt ellentét. A türelmi gondolat nálunk is hosszú múltra tekint vissza, így egyre nehezebben tudjuk megérteni, hogy miért volt a vallás – éppen a vallás! – ügye miatt annyi gyűlölködés.

Az ikóniumi történet szerint ez az ellenségeskedés azoktól indult el, akikben nem ébredt fel a Krisztus-látás és a Krisztus-hit. A prédikációnak és a hitnek mindig kell számolnia azzal, hogy akik a lelki körön kívül maradnak, azok ezt nem fogják tiltakozás nélkül elhordozni. Bár a látás is, a hit is egészen személyes ügy, mégis mindig voltak, akik régi gondolkodásukban sértve és mellőzve érezték magukat.

Az Apostolok Cselekedetei írója azért írja le az apostoli prédikációnak ezt a hatását, hogy a hívők meg ne rettenjenek miatta. Azok, akik Jézus Krisztusban felismerték a maguk Urát, egyúttal benne ismerték fel az egész világ Megváltóját is. Így a rájuk támadó gyűlölségben sem vonulhatnak vissza. Nem mondhatják, hogy ugyan miért is kellett nekem azt a prédikációt meghallgatni, miért kellett szívemet Krisztus előtt feltárnom. Ők csak azt mondhatják, hogy ha az egész világon egyedül maradok, akkor sem szakadhatok el az én Uramtól, Krisztustól, a világ Megváltójától.

Ahol az apostoli prédikáció megteremtí a hitnek ezt a rendületlenségét, ott a megosztlás és gyűlölködés is Krisztus ügyének lesz a szolgája. A második világháború idejéről mesélte egy német hitvalló gyülekezet vezetője, hogy amikor a faji gondolat el akarta fojtani az evangéliumot, Isten Lelkétől vezetve elhatározta, hogy a bibliaórai vázlatot frögépen sokszorosítva eljuttatja sok családnak. De lassan ment a gépelés és csak 30-40 példányt tudott szétküldeni. Ám szombat este egy példány eljutott az ellenfél kezébe. Másnap, vasárnap reggel ahány család indult ki a városból útra, látogatóba, kirándulni, mindeniket feltartóztatták és kutatták náluk az ő kézirátát. Futótűzként terjedt a hír, s a lelképásztor bibliaórai vázlatai néhány nap alatt száz meg száz családnak jutottak el – a kíváncsiság, az érdeklődés, az ügy maga munkába állította a hívők egész seregét.

Isten a megosztlást mindig csak átmenetileg adja, és csak addig, amíg szükség van arra, hogy a hit áttüzesedjék, lángolóvá váljék, terjedjen és eljusson azokhoz is, akikben először nem ébredt fel a Krisztus-látás és a Krisztus iránti engedelmesség.

3. Az apostoli prédikáció hatásának harmadik vonása a győzelem. Isten nem áll meg a megosztlás mellett, nem elégszik meg azzal, hogy az egyik rész öntudatosan szívébe fogadja Krisztust, a másik rész pedig öntudatlanul – még az ellenségeskedés által is – a hívők ügyét segíti elő. Isten a két részt egyesíti a maga uralma alatt. Ez az Isten győzelméhez vezető folyamat jelek, csodák és bátorság által megy végbe. Hogy milyen jelek és csodák történtek Ikóniumban, azt nem írja le ez a történet. Lehet, hogy betegek gyógyultak meg, lelki megháborodottak megnyugodtak, sánták megindultak, lelkileg összetört emberek új életet kezdtek. Nem kell találgatni azt, amit a Szentírás nem őrzött meg, hanem azt kell megtanulnunk, hogy az apostoli igehirdetés, az igazi életmentő igehirdetés nemcsak hívővé és a szenvedéseket elhordozóvá tesz, hanem addig nem ismert erővel ruház fel: jelek és csodák történnek kezeink által, bátorság és erő árad szavainkból. Új emberekké tesz az Ige és a hit, és ez az új emberség árad belőlünk.

Vannak betegségek, amelyeket ma izotópokkal gyógyítanak. Valami olyan anyagot juttatnak a szervezetbe, amelyik a vérkeringés útján éppen abba a szervbe jut, ahol a betegség központja van, és ott szétroncsolja a halálos daganatot. De mialatt az izotóp ilyen gyógyító rombolást visz végbe a testünkben, azalatt kifelé is sugároz, s lehet, hogy a szomszéd ágyban fekvő beteget vagy éppen a fiatal ápolónőt halálos sugárveszéllyel fenyegeti. A Jézus Krisztus üdvözítő haláláról szóló bizonyosságtétel olyanszerűen hat az ember-világban, mint a gyógyító izotóp, de nem rombol, hanem kifelé való hatásában is gyógyít. Azalatt, amíg engem átvisz a rabságból a szabadságba, a szomorúságból a nyugalomba, a magányosságból a közösségi életbe, azalatt kifelé is sugároz és az újjászült hívő lélek környezetében mások emberségét is megerősíti, újjáteremti.

Az első apostoli prédikációk korából származik a Jézus-követők „keresztyén”, azaz „christianos” neve, s ez azt jelenti „Krisztus-féle”, Krisztushoz hasonló. Később a név elkopott, s akkor a középkori kegyességben megszületett a „Christoforos” – magyarul a „Krisztof” név, ami Krisztus-hordozót jelent. Keresztyén, Krisztus-féle, Krisztus-hordozó, mind azt az új életet írja le, amelyben Isten kegyelme felhasználja a hívőket arra, hogy messze az ő erejük és bátorságuk felett Jézus Krisztus szeretetét éljék és Jézus Krisztus könyörületével a kicsinyek, a gyermekek, az elhagyottak és az elárvult nép iránti odaadó lelkülettel behatoljanak az őket körülvevő világba: a sötétbe, az értetlenségbe, a szenvedésbe és gyűlöletbe. Ez a szeretettel való behatolás – ez minden jel és csoda forrása, ez a nagy bátorsággal hirdetett Ige.

Az ikóniumi történet „boldog vég”-gel fejeződik be, mint minden olyan esemény, amelynek Isten a szerzője. Ahol hit és bátorság, ahol jel és csoda születik az igehirdetésből, ahol az Ige nem válik gyümölcstelenné, ott az nem veszt el, nem kövezhető meg, nem hallgatható el. Hirdetői elmenekülnek, majd visszatérnek, s az Ige nyomán támadt új élet messzi ragyog – Isten dicsőségére és az ember javára. Ámen.

Az örökkévalóság útján

Alapige: Zsoltárok 139,14b
Bibliolvasás: Zsoltárok 90; János 17,3

Ebben a zsoltárban Isten mindenhatóságáról és mindenütt jelenvalóságáról énekel Dávid. A világot teremtő Úr szeme rajtunk van, látja minden utunkat és tudja minden gondolatunkat. Valamit gondolok szívemben, hogy nyelvemre vegyem azt, Teremtőm már előbb tudja. Bölcsessége annyira megfoghatatlan, hogy csak álmélni lehet rajta. Amikor arra kérem, hogy vizsgálja meg szívemet, ismerje meg gondolataimat, ha van-e bennem a gonoszsnak valamilyen jele, és vezéreljen az örökkévalóság útján, akkor már az Ő kezébe tettem le életemet.

Egyszerre csak nyilvánvalóvá válik előttem mindentudásának műve, mellyel olyan tökéletes összhangban teremtette meg a természeti világot, hogy az híven tükrözi a 70, vagy legfeljebb 80 esztendő megért emberi élet földi útjának állomásait. Most szeptember végén döbbenünk rá a legjobban, hogy az évszakok váltakozásában önmagunk életét fedezhetjük fel. Születésünk a tavasz, nyíló virágai a mi ifjú életünk. A nyár, életünk kiteljesedése, a gyümölcsstermés ideje. Aztán – sajnos – jön az ősz, az elmúlás ideje. Mózes a kilencvenedik zsoltárban Isten örökkévalóságát és a bűnös ember mulandóságát szem előtt tartva, kegyelemért könyörög Istenhez: legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jókedve mirajtunk, elégíts meg minket a te kegyelmeddel, vidámit meg minket a mi nyomorúságunk napjaiban – kéri imádságos szívvel. Mindezek előtt azonban felsorolja a halandó ember fiainak elmúlási hasonlatait: olyanokká lesznek, mint az álom, mint a fű, amely reggel sarjad, virágzik, de estére elhervad és elszárad. Végül így összegez: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.” (Zsolt 90,12)

Milyen szépen emlékezik meg a világhírű, legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor az ősz szépségéről, az elmúlásról és egy szebb kikelet eljövételéről. *Szeptember végén* című versében így ír:

„Még ifjú szívemben a lángsugarú nyár
S még benne virít az egész kikelet,
De ímé sötét hajam őszbe vegyül már,
A tél dere már megüté fejemet.
Elhull a virág, eliramlik az élet...”

Valóban, a természet nemsokára bezárja tápláló kebelét, s az élet, mely neki gyümölcsöző erőt adott, pihenni hagyja a megfáradt földet. Igen, kedves testvéreim, ilyen a mi életünk is. Munkálkodunk mi is, nemcsak a testért a testnek, hanem a lélekért is a léleknek, az örök élet számára, mert ez a mostani életünk átnyúlik az örökkévalóságba.

Örökkévalóság! Milyen megérthetetlen fogalom ez. Sokan tagadják e szó valóságát, igazságát, hiszen bennünket is a folytonos változás és elmúlás vesz körül, s egykor mi is megsemmisülünk teljesen – mondják a kételkedők és hitetlenek. És nem jut eszükbe a feltámadott Jézus Krisztus kijelentése: „Én élek, és ti is élni fogtok!”

Igaz, amint születünk, meg is fogunk halni mindnyájan. Csak nem születésünk idejének sorrendjében, hanem amikor életünknek Istentől kimért ideje lejár. Mert amint a fű megszárad, a virág elhervad, a falevél lehull, úgy múlik el az ember élete is. Mindenkit eltemetnek egyszer. Kedveseink megsiratnak. Hírünket, nevünket idővel elfedi az idő homálya, betakarja a feledés fátyola. De még élni fogunk azután is. Nem az emlékezet-

ben, mely rövid ideig tart, hanem az örökkévalóságban. Ha idelent Isten akarata szerint jártunk, odafenn olyan életben lesz részünk, amelyet szem nem látott, fül nem hallott, sem emberi szív meg nem gondolt, amelyért Istent mindörökké magasztalom. A lélek el nem vesztet, mert az isteni rész mibennünk, hanem csak új, mennyei alakot, formát ölt magára, amely már nem földi, hanem mennyei. Pál apostol szerint is: „Szükség, hogy e romlandó test romolhatatlanságot öltson magára és a halandó test halhatatlanságot öltson magára... mert test és vér nem örökölheti Isten orszagát.”

A természet csodálatos világa annyira gazdag figyelmeztetésekben, hogy aki kellő fogékonysággal bír azoknak meglátására és megértésére, az – amint Pál mondja – az Örökkévalónak a hatalmát, bölcsességét, egész isteni mivoltát a teremtett dologból világosan kiolvashatja. A Szentírás lépten-nyomon a természethez utal bennünket. „Beszélj a földdel és az megtanít téged” – mondja Jób. „Kelj fel, menj ki a völgybe és ott szólok veled” – mondja az Úr Ezékielnek. „Tekintetek az égi madarakra... vegyétek eszetekbe a mezők liliomait” – mondja Idvezítőnk. Mindezek által Istennek áldott mondanivalója van. Valami szent üzenet hangzik azok felé, akiknek van szeme a látásra és füle a hallásra.

Az örökkévalóságban benne foglaltatik maga a tartalom is: „örök élet!” Bár mit sem tudott még akkor a zsolttáríró az eljövendő Krisztus által szerzett örökéletéről, aki előre ment, hogy helyet készítsen a választottaknak, már azt az utat sóvárogja, amelynek végén ott van a végtelen időbe nyúló, új, végtelen élet. De mi az örök élet? – kérdeztük. Jézus főpapi imájában mondja: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedüli igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.” (Jn 17,3) Jézus Krisztus, az Atya dicsőségének részese, a mennyei titkok ismerője, Jeruzsálem pusztulásáról és az Ő dicsőséges eljövételéről szóló beszédében kijelenti: „Az ég és föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak. Amiket pedig néktek mondok, mindenkinek mondom: Vigyázzatok!” (Mk 13,31.37) Beszédeiben, tanításaiban örök igazság lakozik, mely a Lélektől születik. S ha az igazság halhatatlan, mennyivel inkább az, akitől származik! Amikor búcsúzik tanítványaitól, hogy elhagyja ezt a földi világot, ezt mondja nekik: „Elmegyek, hogy helyet készítek néktek.” (Jn 14,2b) Ha nem volna örökélet, miért mondta volna nekik? Ám Ő, a Szent, az Igaz, az Isten Fia! Ezért az ígéretei is szentek és igazak.

Az evangélium megfítlése szerint az ember, mint teremtmény, részese ennek a mulandó világnak. Alá van vetve a tér és idő korlátainak. Testében hordozza a halált. De mint Isten képére teremtett lény, Isten munkatársa, Lelkének hordozója, részese lehet az örökkévalóságnak. Ami porból lett, az porrá válik, de ami isteni rész benne, az örökkévaló. Az örökélet pedig az Isten ajándéka számunkra Jézus Krisztus által. Ne csodálkozunk tehát a zsolttáríró kívánságán, hiszen mi is ezt kívánjuk önmagunknak: az örökkévalóságot. Akinek ez a vágya, az már nem tartja igazi hazájának ezt a földet, csak átmeneti tartózkodási helynek. „Mert nincs itt maradandó városunk, hanem a jövendőt keressük.” (Zsid 13,14) Ennek ellenére úgy szeretnénk berendezkedni e földi életre, mintha sohasem jönne el az ősz a mi életünkben. Pedig nyilván tanít az ének: „Az én időm, mint a szép nyár / Mentem eljár / Nem messze tőlem a vég / Ám a lélek el nem enyész.” Aki tisztább, magasabb tájak felé kíván emelkedni, kérve Istent az alapige szavaival, az már nem esik kétségbe az élet megpróbáltatásai miatt, nem zúgolódik a sors kedvezőtlen fordulatai miatt, a nagy veszedelem idején nem rendül meg, hanem itt tartózkodását olyan átmeneti helynek tartja, ahol a lélek magvait azért kell vetetgetni, hogy az elköltözés idejére teremje meg a maga gyümölcseit. Ezért naponként alázattal kell kérjük: „Utaid Uram mutasd meg, hogy el ne tévelyedjem / Te ösvényidre taníts meg / Miiken intézd menésemet...”, „És vezérelj engem az örökkévalóság útján.”

Alázattal kérjük Istenünket, aki üdvözíteni kíván bennünket, hogy leghívebb barátunk, Jézus Krisztus által vezessen minket az örökkévalóság útján ama dicsőséges hajlék felé, ahol

nincsen enyészet, sem gyász, sem fájdalom, sem könny, sem mulandóság, hanem örökélet azok számára, akik e világon követték őt. Kérjük a mindenható Istent, a benne megújuló élet szent hitével és alázatosságával: segíts és ne hagyj Uram elfelejtkennem földi dolgaim között mennyei rendeltetésemről, hanem vezérelj engem az örökkévalóság útján. Ámen.

Szűcs Zoltán
Magyarcsaholy

A ma ideje

Alapige: Zsidók 3,12–14
Bibliaviasítás: Zsoltárok 95,1–11

Most ebben az órában próbáljuk meg együtt e pár versnek a kifejtését, magyarázatát megérteni.

I.

A Szentírás minden könyvében találkozunk különböző felhívásokkal: vigyázzunk magunkra, vigyázz a szombatra, vigyázz utadra és egész életedre, vigyázzatok és imádkozzatok, vigyázz a szolgálatra – és folytathatnám a felsorolást. De nézzük csak meg, hogy mi mire is vigyázzunk? Arra, hogy senkinek ne legyen közületek hitetlen és gonosz szíve. Milyen mai ez az üzenet, mennyire időszerű számunkra ez a felszólítás. Hiszen annyi embernek és embertársunknak hitetlen és gonosz a szíve, hogy már nem is találkozunk olyan emberrel aki felé tisztán közeledhetünk. Mert a hitelenség, ha megfigyeljük környezetünket, láthatjuk, hogy az *gonoszsággal* és *rosszasággal* párosul. Velejárói a hitelenségnek. Ott ülnek az ember nyakán, úgy, miként Arany János mondja: „föülte Lackó a béresek nyakára s nincs ki vizet merjen a hosszú csatornába” Egész emberi lényünket áthatották már a hitelenségből származó vad gyümölcsök. Igaz a próféta szava, amikor így szól: „*ki-ki a maga útára tért*” Mert elszakadtak az élő víznek forrásától, Krisztustól. Ezek az emberek, akikről a levél beszél, Krisztustól szakadtak el. Egyszer már befogadtuk Krisztus közösségébe, megkereszteltük őket, meg is konfirmáltuk, csak épp az történt, hogy a gonosz és hitetlen szív más irányba sodorta őket. Már sokszor mondtam: *a szív az ószövetségi ember számára a legfontosabb szerv*, mert hiszen itt székelnek a legfontosabb életfunkciók: az értelem, az érzelem és az akarat. Ha szívünk gonosz, hitetlen, akkor megbénulnak ezek az életfunkciók és már nem tudják ellátni rendeltetésüket. Nézzük csak meg, hány beteg ember, hány szívbeteg ember jár-e ebben a világban? És tudjátok mi a legmeglepőbb? Az, hogy ezek azt gondolják magukról, hogy milyen egészséges, életerővel bíró emberek. Pedig ha igazán belenéznék önmaguk életébe, azt veszik észre, hogy milyen üresek, mennyivel szegényebbek azoknál a testvéreiknél, akikben még élnek és működnek ezek az életfunkciók.

Azt is látunk kell, hogy az *elszakadás hitszegéssel* jár. Mennyire igaz ez a mi egyházunk esetében is. A családi otthonot elhagyva az ember tékozlóvá válik. Nem kell már a megszokott vasárnapi, hétköznapi, bibliaórai istentisztelet, hiszen ezt már a világ úgyis túlhaladta, mennyivel másabb a tévé kínálata, a vasárnaptól-vasárnapig tartó munka, különböző szórakozások – estétől reggelig, reggeltől estig –, hiszen az ember nagykorúvá vált. Mégis azok, akik erőszakosan kikérik jussukat, akik ragaszkodnak felvilágosult énjükhöz – épp azok lesznek a moslékos vályú barátai, a világ barátai. Csak ott kezd az ember igazán gondolkodni, és ott kezdenek megfogalmazódni a bűnbánat kérdései: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened.” (Lk 15,18) Hitszegéseinkben is rádöbbenünk édesanyánk kedves mosolyára, parancsára: „ne hagyj el a kálvinista templom kö-

falát”, vagy Reményik Sándorral szólva: „ne hagyjuk el a templomot, a templomot s az iskolát” Református templomainknak a tetején sok esetben azért van kakas, hogy bennünket mindenkor emlékeztessen Péter tagadására, arra, amikor az éj leple alatt háromszor tagadta meg az ő Mesterét. Hitszegéseinkben és hittagadásainkban legyen előttünk mindenkor kálvinista templomunk jelképe: a kakas, s egyben a figyelmeztetés – el ne árul Krisztusodat!

II.

Az ige a hitszegésnek az orvosságára is rámutat, arra, hogy ne essenek ilyen gonoszságba. Azt mondja: *kölcsönösen intsék egymást*, az új fordítás szerint: *buzdítsátok egymást minden egyes napon*. Ha hitünket nem eddük szüntelen, miként a sportolók a testüket, akkor az is ellanyhul – megbénul. Képtelen a befogadásra. Ha szüntelen nem tápláljuk eme tüzet, akkor megfagy, kihül és képtelenné válik a melegítésre. Igazi biztatás nélkül ellankad. Ilyen biztatásra van szüksége a gyermeknek, a fiatalnak, akiben még nem lett teljes a hit. De ilyen biztatásra van szüksége a férjnek és feleségnek is. Ilyen biztatásra van szüksége az egész családnak, az anyaszentegyháznak. Ha növekszik a buzgóság a gyülekezetben, akkor ez a tűz másokat is lángra lobbanthat. Itt említtem meg Dsida Jenő sírfeliratát, mely így hangzik: „egy lángot adok ápod, s add tovább” A családi közösségnek, az egyháznak, a lelkipásztornak, az édesanyának és az édesapának feladata, hogy ezt a lángot – a Krisztus szeretetének a lángját – tovább adja, de nem csak tovább kell adnunk, hanem *ápolnunk* is kell. Milyen az a kiskert, amelyet nem ápolnak, fölnövi a gaz, a dudva, a muhar. Így van ez a hitéletünkben is. Az a fa, az élet, mely nem terem jó gyümölcsöt, kivágattatik és tüzre vettetik. Pásztori mivoltunkban buzdítsuk és serkentsük környezetünket, hogy üdvösségre találjon az egész nyáj, és találja meg ki-ki élete fő hivatását.

III.

Azt mondja tovább a felolvasott ige, hogy mindezt, tehát a buzdítást, bátorítást, figyelmeztetést csak addig végezhetjük „*amíg tart a ma*” (3,13) A zsoltáríró Dávid királynak a figyelmeztetése ez. És az író arra emlékeztet vele, hogy az a „ma”, amelyről a zsoltárban említés történik, nem korlátozható a Dávid idejére, hanem azt az egész időt felöleli, amikor Isten szól hozzánk. Isten szólt régen is, de szól a mindenkori JELENben is. Nem felejtkezik el az Ő nyájáról. Valahányszor Isten tanítani akar bennünket, megnyitja az ő száját. Az igehirdetések azt bizonyítják, hogy Isten most, a folyó történelemben is tanítani, nevelni akar. A kegyelemnek és az üdvösségnek a napjai ezek – úgy, amiként Pál apostol beszél a korinthusi gyülekezetnek: „*A kellemetes időben meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek. Imé itt a kellemetes idő, imé itt az üdvösség napja.*” (2Kor 6,2) Pál ezt az időt, amelyben élünk, kellemetesnek, üdvösségesnek nevezi. Azért kellemetes testvéreim, mert még tart a kegyelmi idő, az az idő, amelyben Krisztus megváltó szózata hallatszik: *Ne félj, megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy*. A kegyelmi időben van bűnbocsánat, hozzá lehet járulni igaz szeretettel.

Kedves Testvérem! Mert van kegyelmi idő, éppen ezért élnünk kell ezzel a lehetőséggel, mert ha közönyösségünk miatt elmulasztjuk, azután már hiába siránkozunk és jajgatunk annak elvesztésén. A gazdag és Lázár történetében olvasunk arról, hogy a gazdag mindig bűborba és patyolatba öltözött, és egész életét vígságban élte. Lázár, a koldus azonban mindig csak a gazdag asztaláról lehulló morzsákat kapta meg. Egyszer csak meghalt a koldus és Ábrahám kebelére vitették. A gazdag is meghalt, és eltemették. A gazdag a pokolba került és igen kínlódott. Már azt kérte, hogy Lázár mártsa vízbe a kezét és érintse

meg a száját, mert nagyon gyötrődik a lángban. De erre nem volt lehetősége. A példázat végkicsengése az, hogy egyik helyről a másikra nincs átjárás (Ábrahám kebele – az örök élet, a kárhozat helye – a pokol), és mindenki megkapja méltó jutalmát vagy büntetését. A barátok és rokonok pedig, ha Mózesre és a prófétákra nem hallgattak, akkor az sem fogja őket meggyőzni, ha valaki a halottak közül feltámad. A kegyelmi időben a gazdag előtt is szabad volt az út. De ő mással nem törődött, csak öltözködött és tivornyázott. A gazdag és Lázár története nagyon is ott van a mi emberi kapcsolataink történetében. A „sej, haj élet” szelleme uralja egész világunkat. A Lázárok, ha Istennel törődnek, ha Istenre tekintenek, már csak morzsa jut számukra. Az isteni üdv szempontjából azonban minden egészen más-képp van. Ma, ha az Ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg magatokat, hanem fogadjátok be és adjátok tovább másoknak, hogy húsvéti hallókból és látókból húsvéti bizonyoságtévőkkel váljunk. Azt mondja Krisztus a János evangéliumában (Jn 12,35): „*Járjatok, amíg világosságtok van, hogy a sötétség ne lepjen meg titeket.*” A kegyelmi idő a világosság ideje. Azért kell ebben járnunk, hogy a sötétségnek hatalmai ne tudjanak bennünket szét-szaggatni. Isten az Ő igéjének hirdetésével itt és most a gyülekezet közösségében kopogtat a mi ajtónkon. Ha mi nem leszünk ajtónyitókká, akkor az következik, hogy Ő is bezárja előttünk országának kapuját. És ebből egyenes arányban az következik, hogy azok, akik a *ma* felkínált ingyen ajándékot elvetik (Isten Igéjének a hallgatását, Krisztus követését, az igazságban és a világosságban való járást), azok tulajdonképpen ezt a kegyelmet vetik el maguktól. Testvéreim, mivel nem tudjuk bizonyosan, hogy Isten holnapra ki akarja-e terjeszteni az Ő hívását, az Ő drága kegyelmét, mi ne késlekedjünk! Mert Ő *ma hív bennünket* – ezért minél előbb feleljünk hívására. Mert csak ott van igazán buzgó hit, ahol ilyen készség van az engedelmességre. Mert a hit engedelmesség is. Engedek a megszólításnak, a hívásnak. A tanítványok mindent otthagya, házat és testvéreket, feleséget és gyermekeket – követték a Mestert, és engedelmeskedtek hívó szavának.

IV.

Miért nyitjuk meg ajtóinkat? Miért engedelmeskedünk az Ő hívó szavának? Azért, „*mert részeseivé lettünk a Krisztusnak*”

Ebben a versben is felszólítással találkozunk, mégpedig azzal, hogy akik a hit ajándékában akarnak járni, azoknak *kitartásra* van szükségük. Miért? Mert sokan csak izlelgetik az evangéliumot (járogatnak templomba, olvasgatnak a Szentírás könyveiből, csak szeretgetnek és nem szeretnek) és nem gondolnak igazán a továbbjutásra, az elmélyülésre – a hitben való járásra. Itt történik meg az, hogy már a pálya kezdetén meglankadnak az ilyenek. Csak nagy alkalmakkor jönnek templomba, csak vendég-igehirdetőket hallgatnak, csak amikor betegek, akkor jut eszükbe, hogy ők is Isten teremtményei és Krisztus megváltottjai. Az apostol ezért beszél „*elkezdett*” bizodalomról, mert jelezni akarja, hogy a hit épp csak elkezdődött. Felhívásában figyelmeztet, hogy a hit, amelynek ma csak a kezdetei mutatkoznak előttünk, mindvégig állhatatosan és erőteljesen haladjon előre – a hit növekedése felé. Így válik valóra Krisztus mondása: „ha csak annyi hitetek lenne mint a mustármag, hegyeket mozdíthatnátok meg”.

Az eredeti szöveg összefüggéséből kitetszik az, hogy akik hisznek Krisztusban, már részesei valaminek, vagyis részesezők az Ő minden javaiban és ajándékaiban. Ez lefordítva azt jelenti, hogy jutalékban részesülők. Csak a megőrzött bizalom vezet el hozzá, a mi Fejünkhöz. Így tehát ígéretképpen magunkkal vihetjük most ezt a drága ajándékot, azt, hogy hitetlen, gonosz szívünket is meggyógyítja, mert Ő kapcsol Istenhez igazán bennünket. De Ő *ma* így szól hozzánk: „*jöjjetek énhozzám mindnyájan – mert én megnyugoszlak titeket*”. Még ma halljuk meg az Ő szavát és engedjünk hívásának.

Isten legyen ebben a mi segítségünkre. Ámen.

Prédikáció szórványvasárnapra

Csiha Kálmán

Marosvásárhely

Láthatatlan seregek

Alapige: 2Királyok 6,8–17

Bibliailvasás: Máté 10,26–32

Abban az időben, amikor ez a történet lejátszódott, a hatalmas Szíria hadat indított a kicsi Izráel ellen. Nehéz lehetett a helyzete Izráelnek, amikor megindult feléje a hatalmas szíriai hadsereg, hogy megsemmisítse őket és elvegye tőlük az országot. Nehéz a mi helyzetünk is, testvéreim, és különösen nehéz a ti helyzetetek a Mezőség kicsi szórványáiban. Mert nekünk is van egy drága kincsrünk, egy Istentől adott lelki országunk: a hitünk, az anyanyelvünk, az Anyaszentegyházunk, őseinktől örökölt drága templomaink, nagy kínnal, áldozattal épített kicsi imaházaink. És az a régi szíriai király ma is él, itt van közöttünk, el akar bennünket pusztítani, meg akar semmisíteni, fel akar szívní, el akarja venni, ami még az országunkból, hitünkől, múltunkból megmaradt. Ma is él láthatatlanul ez a király, úgy hívják, hogy nyomorúság, szegénység, egyedül maradás, reménytelenség, árvaság, lemondás. Úgy hívják, hogy szórvány-sors.

És ti most a harcból jöttetek. A pusztuló szórványok évtizedes, évszázados harcaiból, ahol Szíria királya ránéz egy még talán virágzó kicsi gyülekezetre, és azt mondja: Itt lesz az én táborom. Itt fogják elfelejteni az emberek anyanyelvüket, hitüket, múltjukat. Itt szűnik meg a magyar iskola, itt fognak elhallgatni a zsolnárok. Itt fog összeroskadni ez a templom. Jön Szíria királya és vele együtt egy egész hadsereg, a mindennapok lehúzó ereje, az egymástól való távolság, a gondok és az árvaság.

Jó haditerve volt Szíriának. Tanácsosaival jól megbeszélte a király, s jaj, olyan gyenge volt vele szemben Izráel serege. De Izráelben ott élt Elizeus, az Isten embere. Izráelnek nagyon kevés emberi lehetősége, és sok bűne is volt. De volt hatalmas Istene. És Izráel hűséges maradt hozzá. Ezért nem veszett el Izráel. És hogy velünk mi lesz? Az attól függ, hogy hűségesek maradunk-e a mi irgalmas Istenünkhöz. Mert köztünk valaki nagyobb van, mint Elizeus. Köztünk nem az Isten embere, hanem az Isten Fia van, és ő maga mondotta: Ha ketten, vagy hárman összehúzódtok az én nevemben, én jelen leszek köztetek.

Elizeus üzent is Izráel királyának. Vigyázz, ne hagyd el azt a helyet, mert ott akarnak a szíriaiak betörni. Nekünk is szól az üzenet: Vigyázz, ne hagyd el azt a helyet! Őrizd meg azt a templomot, őrizd meg a hitet. Vigyázz, ne hagyd el azt a helyet! Olvasd otthon is a Bibliát, tanítsd imádkozni a gyermekeidet, minden istentiszteleten ott legyetek, ha nincs magyar iskola, akkor is tanítsátok meg magyarul olvasni a gyermekeiteket, hogy tudjanak ők is anyanyelvükön konfirmálni, igaz reformátusok maradni. Ne adjátok fel a megmaradásért vívott harcot! Vigyázz, ne hagyd el azt a helyet! Igaz, sokszor nehéz ez a hely. Lehet más helyen zöldebb a pázsit, fehérebb a kenyér. De ez a mi helyünk. Ez a szegény, megpróbált egyház, ez a sokszor sáros éjszakákba hulló, megpróbált Erdély, ez a Mezőség, ahol sokkal nehezebb megmaradni magyar reformátusnak, mint valahol Debrecenben. Vigyázz, ne hagyd el ezt a helyet. Az őseink vigyáztak. Török, tatár időkben, ellenreformáció idején. Hát vigyázzunk mi is!

Izráel királya vigyázott magára nem egyszer, sem kétszer. Istenre hallgató, állandó védekezés volt ez. Mi is most gondolatban hajoljunk meg mélyen a régi szórvány-

nemzedékek előtt, akik nem egyszer vagy kétszer, de egész életükön át vigyáztak, hogy megőrizték hitüket, nyelvüket, templomukat.

A régi történet szerint nem tudott győzni a szíriai király, mert Elizeus mindig megjelentette, hogy hol akar támadni. Izráelt isteni segítség, mennyei tanács védte. Bennünket is isteni segítség vesz körül. Ezeregyszáz esztendő viharában azért tudtunk megmaradni. És mindig csak ott és akkor tudtunk megmaradni, amikor Istenre hallgattunk. Ez a mostani együttlétünk is ilyen Istenre való hallgatás.

Szíria királya elhatározta, hogy elfogja Elizeust. Elveszi Izráeltől, és akkor már gyerekjáték lesz elfoglalni az országot. A Sátán ma is így gondolkozik. Napjaink szíriai királyának is ez a haditerve: elvenni tőlünk Jézust. Elvenni a templomot, az ősi énekeket, a hitünket, az Isten melletti összetartásunkat, s azután már könnyen el lehet bánni velünk.

Dótánban volt Elizeus. Dótán neve magyarul azt jelenti: két kút. Sokat jelentett akkor két kút azon a pusztai vidéken. Nekünk is van két drága kútunk, ahol mindég ott van Jézus: a hit és a szeretet. Ezt akarja birtokba venni, elrabolni Jézussal együtt a korszellem, a mai szíriai király.

Reggelre körülvették a várost a szíriai seregek. Amikor az Isten emberének szolgálója látta a hatalmas, félelmetes tábor, rémülten kiáltott fel: Jaj, jaj, édes uram! mit cselekedjünk? Látva sok pusztulásunkat, sokszor nyomorult helyzetünket, a mi szívünkéből is feltör a jajszó. És történelmünk folyamán hányszor kérdeztük kétségbeesve: mit cselekedjünk? De Elizeus válaszolt, és nekünk is válaszol Jézus. Ne félj. Tudjuk, ez háromszázhatvanhatszor van megírva a Szentírásban. Az év minden napjára jut belőle egy, még a szöködévekben is, mert Isten tudta, hogy sokszor körülvesz bennünket a félelem. Ne félj – mondta akkor Elizeus –, mert többen vannak, akik velünk vannak, mint akik ő velük. És ezt mondván imádkozott, hogy Isten nyissa meg a szolga szemét, hogy valóban mindent lásson. S a megnyílt szemű szolga egyszerre meglátta, hogy rakva van a hegy Elizeus körül tüzes lovagokkal és szekerekkel. Két hadsereg áll egymással szemben. Egy földi és egy mennyei. Azóta is így van. Mindig két hadsereg áll egymással szemben: egy földi és egy mennyei. És a győzelem végül mégis a mennyeié. Gondoltuk volna ezelőtt tizenöt esztendővel, amikor a földi erők kimondták a kicsi faluk megsemmisítését, hogy semmi sem lesz belőle? Csak azt tudtuk mondani: jaj, jaj, édes uram! Pedig már ott álltak a Mezőség s a történelem dombjain Isten láthatatlan tüzes szekerei, hogy elhordják az istentelen hatalom erejét. Csak most, évek múltán nyílik meg a szemünk és vesszük észre, hogy mi is történt valójában.

Hát Isten most is üzen. Nekünk is üzen: „Ne féljete!” Mert többen vannak, akik velünk vannak, mint akik ellenünk. Sokan vannak velünk. Mezőség dombjain ott áll az ősök emlékezete. Ott állnak a magyar reformátorok, bibliafordító öreg Károli Gáspár, zoltárfordító Szenczi Molnár Albert, törökverő Hunyadi János. Ott áll az egész magyar történelem. Régi, rozoga templom-padokban ott van édesapátok, édesanyátok, nagyszüleitok hite nyoma. És ide érkeztek az összetartozó hit és szeretet látható küldötteiként amerikai holland református testvéreink is. De Mezőség csúcsain, templom-őrző, kicsi gyülekezetek körül ott állnak Isten védő angyalai is, és ott áll mellettetek nehéz mezőségi mindennapos harcban az Úr Jézus Krisztus.

Akkor ott, abban a harcban megmaradt Izráel. Mi is megmaradunk. Nem azért, mint-ha különösképpen ügyesek vagy nagyon erősek lennénk. A mi megmaradásunk titkát a Heidelbergi Káté 54. kérdése mondja el: Mit hiszel az egyetemes keresztyén Anyaszentegyházról? – „Hiszem, hogy Isten Fia Igéje és Szentlelke által világ kezdetétől világ végezetéig, magának az igaz hitben megegyező, örökéletre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja. Hiszem, hogy ennek a seregnek én is élő tagja vagyok, és

mindörökké az is maradok.” Bennünket Isten oltalmaz, testvéreim! Az ő láthatatlan hatalma véd a mezősegi dombok hajlatában, és negyvenhárom országban mindentűt, ahova szétdobált bennünket a történelem.

A régi szíriai király tanácsot tart. Mi is tanácsot tartani jöttünk most ide. Egymással beszélgetni, s az Isten tanácsát meghallgatni, hogy kinyílt szemű nemzedék legyünk, s úgy énekelhessük igaz hittel:

Ne hagyd el árva nyájadat,
Jézus harcolj velünk magad,
Reményünk napja kelj fel!
Benned bíznak te híveid,
Karod biztonnal megsegít,
S áldunk vidám lélekkel,
S áldunk vidám lélekkel.”

Ámen.

A háló

A fjord az északi fény nyugodt mélységében óriásnak tűnt. A tenger vize szelíden mosta a partot. Hans halászszerber volt és fenyőillatú faházában fonta a közeli szezonra szánt hálót. A nyitott tűzhely mellett egyedül dolgozott. A felesége, Ingrid, örök álmát aludta a kis falu temetőjében. Váratlanul vidám hang verte fel a környéket. Az ajtó kipattant és jókedvű, szőke hajú leánya, Helga lépett be rajta, kézen vezetve testvérét, Eriket.

– Kedves kis leányom, most még iskolai szünet van, átvennéd-e tőlem a háló fonását? Nekem a csónakkal lenne egy kis dolgom a halászat előtt.

– Igen, apám, átveszem.

Az órák egymás után peregetek. Szorgalmasan dolgozott: az egyik szem és csomó a másik után következett. Így teltek a napok is. A fonal durva volt, a keze is fájt a munkában. Nehezen ment a fonal átítatása az anyaggal.

Barátnői ott álltak az ajtóban és hívták:

– Gyere ki, játsszál velünk!

A kötés mind lazább lett és a csomók sem tartottak feszesen. A fonal sem lett vízhatlan.

Elérkezett a halászat ideje és Hans felkészült a nehéz munkára. Boldog volt, hogy leánya segített neki a háló kötésénél. Mindent elhelyezett a csónokban és szólt Eriknek.

– Gyere velem, fiacskám, az év első halászatára!

A fiúcska nagyon boldog volt és örömmel ugrott apja után.

A csónak szelíden siklott a vízen, a háló is elmerült a zöldeskék hullámokban. Erik örömeiben tapsolt, amikor látta, hogy milyen sok hal van benne.

– Rendkívüli fogásunk van, fiam. Segíts kihúzni a hálót a vízből!

A fiú minden erőt beleadott. Mivel a háló nagyon súlyos volt és Erik meg akarta mutatni, hogy mire képes, egy nagyot rántott és belebukfencezett a vízbe, pontosan a háló közepébe.

„Nem tesz semmit” – gondolta Hans – „az én hálomat Helga olyan erőre kötötte, hogy Eriket ki tudom húzni a halakkal együtt.”

Másként történt. Amint a hálót kihúzta a vízből, észrevette, hogy egy nagy szakadás van az alján. A rossz kötés megbosszulta magát. Hiába próbálkozott, a fiút nem tudta kihúzni. Belefulladt.

– Bárcsak minden csomót figyelemmel, szeretettel és lelkiismeretesen kötöttem volna... – sírta el magát Helga.

A szürke hétköznapokon fonjuk az örökkévalóság hálóját. Minden nap egy csomót. Nem szívesen gondolsz rá, de a halászat napja egyszer elérkezik számodra is és sok függ attól is, hogy milyen hálót kötöttél magadnak.

A Genezáret partján

Hafenscher Károly
Budapest

Sokat kaptunk – sokat adhatunk

„Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak,
akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.
(Lk 12,48)

Az 1991/92 munkaévet kezdjük iskolában és gyülekezetben egyaránt. Saját és gyülekezete korlátait ismerő lelkész is tudatosan tervez ilyenkor. A józan tervezésnek ma is szerepe van. Hosszú, forró, eseménydús nyarunk közepén Útmutatónk egyik heti igéje a fenti bibliai vers, most is segíthet alapvetően rendet teremteni bennünk és körülöttünk, ha nem is dolgozza ki munkatervünket részletesen.

Jézusnak van mondanivalója lelkészekhez és gyülekezetekhez egyaránt egy munkaév elején is. Valóban fontos Arra gondolni, aki ezt a mondatot mondja: Jézus Krisztusra, aki Ura munkatervünknek is. Jelentős lehet, ha egy politikus, államférfi, közgazdász, filozófus, író, vagy tudós nyilatkozik alapvető kérdésekben. Megszívlelendő, amit egy-egy apostol mond, de nekünk mindennél fontosabb, amit Urunk mond. Nélküle ez a mondat közmondássá silányul, tapasztalatból leszúrt emberi bölcsességgé fokozódik le. A mai világ hangzavarában sokféle programot hirdető ajánlatai között figyelünk erre az egyszerű jézusi szóra.

Megajándékozott emberek vagyunk – nem indulunk nulla pontról és üres tárisznyával egy munkaév elején sem. Sokrétű panaszaink helyett ez hálaadásra készítet. Ma szinte divat a panaszkodás, nyilván van is miért: külpolitikai helyzetünk a környező országok között és belső gazdasági, társadalmi nehézségeink, természeti katasztrófák és közlekedési szerencsétlenségek ismeretében jogosnak véljük panaszaink zömét. Mégis, most is, tapasztalataim ellenére is Jézusnak hiszek: nekünk, sáfároknak, van miért hálát adni. *Megajándékozott emberek vagyunk.* Már pusztá életünk is ajándék, pótolhatatlan, megfizethetetlen ajándék. Gazdag Urunk megajándékozott valamivel: anyagi, szellemi, lelki, fizikai javakkal. Mink van, amit ne úgy kaptunk volna? – Megajándékozott valakivel: családdal, barátokkal, szomszédokkal, gyülekezeti tagokkal, testvérekkel, szolgatársakkal. Isten megajándékozott Fiával, Jézus Krisztussal, s Vele együtt hogyan adna mindent nekünk, amire szükségünk van? A soknevű Jézus Úr, Megváltó, Bárány, Út, Igazság, Élet – minden neve egyfajta ajándékot jelent. Csak legyen szemünk, hálás szívünk, hogy észrevegyük ajándékait. *Gazdag egyház,* gazdag gyülekezet vagyunk. Lehet, hogy valaki komikusnak érzi ezt a kijelentést, mégis igaz. Gazdag lelkési kar – sok levélből, cikkből ilyennek ismertem meg lelkésztársaimat a Lelkipásztor szerkesztőjeként az elmúlt két év alatt. Nem is tudtam, hogy ilyen gazdagok vagyunk!

Felelős emberek vagyunk. – Munkaév elején is jó eszünkbe juttatni ezt! Nemcsak embereknek, családnak, előljáróinknak, társadalmunknak, korunknak, történelmi ítélőszéknek vagy saját becsületes nevünknek, hanem Gazdánknek, a sáfárok Urának. Igeverstünkben elő sem fordul Isten neve – mégis világos kiről, miről van szó. – Itt minden a miénk, de mi Istené vagyunk. Gazdánk az Isten. Gyakran panaszkodunk arról is, hogy sok ma a felelőtlen ember, akinek minden mindegy, aki nem törődik a másikkal, s azt kívánja, övele se törődjenek. A lelkész tudja, hogy nem lehet felelőtlen az ember, nem is csak presbitériumának, gyülekezeti közgyűlésének felelős, hanem a sáfárok Gazdájának. Az ember Isten

felelős teremtménye, akit rejtekhelyén is megszólít: Ádám hol vagy? – vagy egy néma jézusi pillantás keres, mint Pétert, a tagadóvá lett hitvallót a kihallgatás udvarán, a Passio történet szerint. – A felelősség emlegetése nem ijesztgetés, hanem józan bejelentés. A lelkész tudja, hogy naprakész elszámolásra kötelezett szolgálatában és magánéletében egyaránt, és egyszer valamennyiünk életében elérkezik a végső elszámolás ideje. Bolond az a gazdag, aki megfélekedzik a lehetőségről: még az éjjel elkéri a lelkét... Hát ami az enyém – az sem az enyém? – ágaskodik a kérdés bennünk. Semmit sem hoztunk e világra, világos, hogy ki sem vihetünk semmit, s amit kaptunk útközben, azzal el kell számolnunk becsületesen. Jó, ha egész munkatervünket ez a felelősség határozza meg.

Elkötelezett emberek vagyunk – nem szabadúszók. Így is írhatom: lekötelezett emberek. Hitünket, Urunk komolyanvételét emberszeretetünkben mutathatjuk meg. Irgalmat nyert sáfárok, irgalmat kell gyakorolnunk. Tudjuk, többet kaptunk: a többlet a szeretet, ezért többet is adhatunk. Felnőtté az embert keresztyénségében is az teszi, hogy már adni is tud, nemcsak szerezni akar. Karácsony Sándor tanította, hogy az ifjú, a kamasz csak gyűjt, „begyreszed”, az a felnőtt, aki adni mer pazarló módon, telik neki, tudja, sokat kapott. Hogy mit kell adni és mikor, erre nincs recept: csak *leleményes szeretet* van, kicsinyben és nagyban adakozásra kész szeretet. Van biztos valamim, amit megoszthatok a másikkal. A Rádió éjszakai adásában egy idős, magára maradt asszony hangjára lettem figyelmes: „akkor vagyok boldog, ha a szomszéd ágyon levőnek odaadhatom a vacsorám, tudja kedvesem, akkor vagyok boldog, ha valamit én is adhatok” – Meg tudja ezt magyarázni néni? – kérdezte a riporter. – „Nem tudom, csak így tapasztalom” – volt a válasz. Nem ismerem az éjjeli telefonálót, csak annyit tudok róla, hogy ismerte a jézusi titkot. *Jobb adni, mint kapni.* – Kívánom a lelkésztestvéreknek, hogy ebben a munkaévben sokszor tapasztalják ugyanezt.

Jézus többször beszél okos, bölcs emberről, a szolgálkkal kapcsolatban is. Még a hamis sáfár is lehet okos, ha eszesen cselekszik... az az okos szolga, akit Ura hazajövelekor munkában talál, olvassuk másutt. Fenti ígéverszöveget így fogalmazom lelkésztestvéreknek meditációm végén: bölcs és boldog az, aki tudja: megajándékozott ember, felelős sáfár, elkötelezett tanítvány. Így kívánok boldog, új munkaévet minden kollégának! Ámen.

A professzor és a halász

Egy Nobel-díj várományos professzor a tudományos élet hajszáját ki akarta pihenni és elutazott a tengerpartra. Látta, hogy a parton egy halász hálóját foltozta. Nagy nehezen rábírta, hogy vigye el csónakázni.

Már jó távol voltak a parttól, amikor a professzor faggatóra fogta a halászt.

– Ismered-e a történelmet?

– Nem.

– Hát akkor elveszítetted életed negyedrészt. És a csillagászathoz értesz-e?

– Nem.

– Akkor elveszítetted az életed felét! Ismered-e a filozófiát?

– Nem.

– Hát tudod-e, hogy az életed háromnegyed részét vesztetted el?

Váratlanul kitört a vihar. A csónak a tenger vizén úgy lebegett, mint törékeny dióhéj. A vihar hangját túlharsogva az izmos halász megkérdezte a félénk professzort:

– Ön, professzor úr, tud-e úszni?

– Nem – hangzott a válasz.

– Hát akkor elveszítette az egész életét.

Sok gyönyörű és kísértő út vezet a halál felé. Csak egyetlen egy az életbe. Ez az Isten útja. Ne veszítsd el szem elől azt, ami egyedül fontos.

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliórára

Móra László Tibor
Kajántó

Én vagyok a feltámadás és az élet

Alapige: János 11,25–26

Az elmúlt bibliórán a jó pásztorról hallottunk. Ő az, aki életét adja az övéért. A beszélgetések alkalmával azt mondtátok, hogy az ige egy prófécia Jézus részéről. Nagyon szépen csomagolva a nagypénteki eseményt mondja el tanítványainak. A mai bibliórán egy nagyon nehéz ige van előttünk, amelyiknek a kérdése az lehet, hogy meddig tudunk eljutni a hitünkkel? Vannak olyan események a Szentírásban, amit meg tudunk érteni, és vannak olyanok, amit csak hittel tudunk elfogadni. A karácsonyt megértjük (születés), akárcsak a nagypénteket (halál). Mind a kettőt láthatjuk, tapasztalhatjuk. Kézszelfogható valóság, és hozzátartozik a mindennapokhoz még akkor is, ha ti mint fiatalok az utóbbit nem mindig értitek és még nem tudjátok teljesen elfogadni.

A keresztyénségünk azonban azon áll vagy bukik, hogy innen tovább tudunk-e menni egy lépéssel? Ott van a húsvét, a feltámadás. Mit értetek meg és mit fogadtok el ebből. Most nem arra lennék kíváncsi, hogy mennyire ismeritek a húsvéti történetet, mert azt már egy 5–6 éves gyerek is el tudja mondani. A kérdésem az, hogy ti, akik az iskolában elég sok mindent tanultok, akik látjátok az ismeretterjesztő filmeket a tévében, mennyire tudjátok megérteni, elfogadni, elhinni azt, hogy nem lehet mindent természettudományosan magyarázni, és van élet a halál után. Nem lélekvándorlás, nem reinkarnáció, hanem Krisztus feltámadása által feltámadás.

A világban sokan azzal érvelnek, hogy azért nem hiszik ezt, mert senkit nem láttak, aki visszatért volna a halálból. A materiális gondolkodás, amely csak az anyagot látja, nem tudja megérteni, hogy ebben a világban van és munkálkodik egy olyan erő, amely túl van az anyagon, és ez az erő nem más, mint maga Isten, akinek hatalma van az anyagon (test) és az azt éltető lelken.

Lássuk előbb a történetet, utána pedig próbáljunk meg válaszolni a kérdésre: van-e élet a halál után?

Jézus tanítványaival a Jordán környékén van (10,40). Itt hallja meg a hozzá intézett üzenetet: Lázár beteg. Két napig még ott marad, és akkor visszaindul Júdeába. A tanítványok nem szívesen mennek, mert Jézust nem sokkal azelőtt ott meg akarták kövezni. Mikor elindulnak, a Mester tudatja tanítványaival, hogy Lázár meghalt. A tanítványok tovább zúgolódnak. Elmennek, hogy ők is meghaljanak.

Mire Jézus megérkezett, Lázár már negyedik napja volt a sírban. Testvérei, Mária és Márta a vigasztalókkal vannak együtt. Mikor meghallják, hogy Jézus megérkezett, Márta eléje megy és kicsit szemrehányóan mondja, hogy ha ott lett volna, akkor testvére még élne. Erre jön a válasz. Feltámad a te testvéred! Márta vegyes érzelmekkel válaszolja, hogy feltámad majd az utolsó napon, mire Jézus a mai felolvasott igével válaszol: „Én vagyok a feltámadás és az élet.” Ha Jézusnak jó pásztorként való bemutatkozása a nagypénteki esemény előrevetítése, akkor ez a húsvét elővetítése lehet. Azért, mert a történet azzal fejeződik be, hogy a sokaság nagy ámulatára Jézus elhengerítetteti a követ Lázár sírja elől, és megszólítja: „Lázár jöjj ki!” Az pedig élve kilép a sírból.

Jézus feltámadása is ehhez hasonló. Igaz, hogy itt nincsenek szemtanúk. Senki nem tudja, hogy hogyan ment végbe. Csak a következményeit láthatták előbb a sírhoz menő asszonyok, majd a tanítványok. A kő el volt hengerítve, angyal szólt hozzájuk. Jézus megjelent közöttük. Számára a fizikai törvények már nem jelentettek korlátokat. Bezárt ajtón keresztül lép a tanítványok közé, első látásra nem ismerik fel.

A kérdésünk az, hogy van-e élet a halál után, van-e feltámadás? Ott vannak azok az ígéretek, amelyeket Jézus mondott a tanítványainak. Ha csak a János evangéliumát olvassuk, akkor is a 14–16 részek, a búcsúbeszéd, amelyeket a Mester mondott a tanítványoknak, mind tele vannak ígéretekkel. Ezekben mind az szerepel, hogy a tanítványok, illetve azok, akik Krisztust követik, ott lesznek, ahol ő van, az Atya házában. Ez azt jelenti, hogy a keresztyének számára valami titokzatos csoda fog történni a halál után. Titokzatos, mert nem tudjuk, hogy hogyan lesz, és csoda, mert ellentmond minden földi tudásnak, ismeretnek. Ezt kell elfogadnunk és elhinnünk.

Mi is lesz tulajdonképpen akkor? Jézus megjelenik, és az utolsó napon feltámasztja a benne elaludtakat. (Jn 6,39 kk) Ekkor lesz majd az utolsó ítélet is. (Jn 5,19) A feltámadás után az ember nem a földi bűnös testet fogja tovább vinni, hanem Krisztushoz lesz hasonló, és lelki testben fog tovább élni. (1Kor 15) Mit jelent ez? Egy idős lelkész mondta, hogy a feltámadásban nem az ő reumától gyötört teste, a beteg szíve és a sok dioptriás szemüveggel feljavított szeme fog feltámadni. Ezek mind megsemmisülnek. Valami más lesz, amit még nem tudunk elgondolni sem. Erről beszél Pál apostol, amikor az életben levők átváltozásáról beszél Krisztus eljövetelekor. (1Kor 15,51 kk., 1Thessz 4,17)

Mit lehet mondani a feltámadásról? Azt, hogy az be fog következni, akár hisszük azt, akár nem. Aki hiszi, annak örömet fog hozni. Aki nem, azt nagy meglepetés fogja érni. A mi számunkra Jézusnak ez a bemutatkozása tulajdonképpen azt jelenti, hogy megerősíti hitünket, és azt a biztonságot adja számunkra, hogy mindannyian reménységgel tekintünk előre az életben. Ne féljünk a ránk váró nehézségektől és a halált úgy tekintsük, mint egy lépést a feltámadás felé vezető úton. Ámen.

Vitaindító kérdések:

1. Miért olyan nehéz megérteni a feltámadás tényét?
2. Hogyan képzelitek el ti a feltámadást? (El lehet olvasni Tamási Áron *Rendes feltámadás* című novelláját, és ez alapján is beszélgetni.)
3. Feltámadáskor ott lesz az ítélet. Ebből a bűnökkel terhelt világból fel fog-e valaki támadni? Ha igen, akkor ki? Rajzoljátok meg annak a személynek a portréját (tulajdonságait), aki fel fog támadni!
4. Hiszed-e azt, hogy az örökéletnek te is részese leszel? Próbálj saját magadnak őszintén válaszolni erre a kérdésre!
5. Le lehet-e győzni a haláltól való félelmet?

Rádioprédikáció

Visky János

Kolozsvár – Bulgária-telep

Mózes könyörög a népért

III.

Alapige: 2Mózes 32,30–35

Súlyos és jogos ítélet zúdult reá az Istenét megvető és elvadult népre. „Meghalt az Isten és ravatalra tétetett” – mondhatnánk e szomorú helyzet kapcsán Tóth Árpáddal. De mit kezdhet az ember, „az Isten véres-kezű gyilkosa” ezek után? „Csatangol a sötétben, /Isten bús, kósza lénye, /és didereg az utcán, /kócos, kivert ebül.” Mert „az Isten bennem meghalt, /csak fájni tudok én” – jajdul föl ugyanez a költő.

Mózes nem törődik bele népének isten-nélküliségébe. Újra megkeresi Istent. Ki kell engesztelni valahogy! Enélkül nem állhat helyre a megtört szövetség. „Hogyan talállok egy kegyelmes Istent?” – kiáltotta egykor a gyötrődő Luther. Ez létkérdésévé lett, s később a reformációt kipattantó szikrává.

Kedves hallgatóm! Tudod-e, hogy életednek legfontosabb kérdése ez? Amikor leperreg az élet, s eljön az élet alkonya, már nem lesz lényeges, hogy mennyi anyagit gyűjtöttél, milyen sikereket értél el a földi mérce szerint. Amikor rádöbbsz arra, hogy talán elrontottad életedet, s adósa vagy Istennek, ott csak a megbocsátó isteni kegyelem segíthet. „Az ember egyetlen igazi tökéletessége az, hogy Istenre szorul” – mondja Schiller.

Mózes tudta: ez a kegyelem csak a bocsánatkéréssel aktiválható. Vajon álltál-e már valamikor Isten elé ezzel a nagyon őszinte kéréssel: Bocsásd meg vétkeimet? Mózes nem volt biztos abban, hogy e súlyos bűn után kiengesztelhető-e még Isten. Mennyivel másabb Krisztus! Ő biztos engesztelő áldozat. Ilyen Megváltóra van szükséged. Gondolod, hogy csak egy szép gesztus volt Istentől a betlehemi jászol, a golgotai kereszt, ha nem lennénk mindnyájan ráutalva? Mint a szemnek a fény, tüdőnek a levegő: úgy kell a szívnek Jézus. Nélküle mit kezdenél a bűneiddel? Ő semmisítette meg adósság-levelünket a kereszten. Ezért ujjong Pál apostol: „Nincs immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak!” (Róm 8,1)

Ismered-e a te ítéletedet is magára vevő Megváltót? Hidd el, az ő önkéntes áldozata elég arra, hogy teljesen megbékítsen téged is Istennel. Jézus szeretete mindenre elég. Ő képes felemelni minden elesett embert. Aki őszintén sóvárog bocsánatára, azt Ő ma is megajándékozta Isten békességével. Te se maradj ki ebből a nagy lehetőségből! Ámen.

Keresztelési igehirdetés

Bocz Gábor

Szövetségben

Alapige: Máté 28,18–20

Kedves szülők, keresztszülők, ünneplő gyülekezet! Mindannyian tudjuk, hogy földi életünknek kezdete a fogantatás és a születés. Mindkettőben áldás és csoda van egyszerre. Megdöbbenet, csodálattal és hálával vegyes érzésekkel állunk meg mindig Istennek e titkos teremtő munkája előtt, s úgy érezzük, mintha e kisgyermek átlopna valamit egy másik világból szíveinkbe, életünkbe.

Különösen fogékony a lélek ebben az időben testvéreim, mert érezzük, hogy e kisgyermek valahonnan jött, valaki küldte, valaki adta őt. Egy olyan világ sugárzását hozza magával, melyről mi földi szemeinkkel, hétköznapi harcainkban és munkáink között sokszor megfeledkezünk. Pedig ez a világ létezik, nemcsak születés előtt és halálon túl, nemcsak földi életünktől elzártan és kirekesztetten, hanem itt ma is, és minden nap és minden dolgainkban.

A születés íme, a földi életbe írta be e kisgyerekek életét. A kereszttség azonban abba írja bele őt, ami oly sokszor hiányzik nekünk, amiért élet az életünk, amiért épültek ezen a világon templomok, amiért van a hit, remény, szeretet, amiért létezzük. A kereszttség a mi keresztyénségünk, az ő keresztyénségének kezdete. Ahogyan az első napokban helyezték őt a test szerinti édesanyjának tápláló keblére, úgy helyezi őt most a mennyi Édesanya az Anyaszentegyház keblére. Nemcsak azért, mert most lesz beírva neve az anyakönyvbe, nemcsak azért, mert személyes nevet kap, hanem azért, mert az Atya, Fiú, Szentlélek Isten most veszi be őt az Ő szövetségébe. Igen, szövetséget köt e kicsiny élettel, mint egykor Izráellel. Egy lehetőséget kínál fel neki, hogy Istenbe oltott életéről ő maga bizonyodhasson meg élete útján.

A kereszttség kiszolgáltatása vízzel történik és ennek több jelentése van. Először, hogy amint víz nélkül nincs élet, ugyanúgy Isten nélkül sincsen, hogy amint a víz jelen van mindenben (legyen az bármely halmazállapotban...), Isten is jelen van életünkben. Régi jelkép, hogy amint a víz leviszi külsőleg a test szennyét, úgy veszi el Krisztus áldozata a mi bűneinket. Az a Krisztus, aki bennünket – ennek a kisgyerekek az életét is – összeköt az Atya életével. „Vér vízzé nem válik” – tanítja e világ, de a mi feladatunk e kisgyereket is megtanítani, hogy nem is szükséges a vérnek vízzé válnia, hiszen még e földi életben is több víz van a vérünkben, mint minden más anyag...

Isten egy lehetőséget kínál fel e kisgyerek élete számára és szövetséget köt vele, mint ahogy az úrvacsorában is ezt a lehetőséget, szövetséget újítja meg újból és újból életünk számára, ettől pedig megrabolni senkit sem lehet. Ez pedig azt jelenti, hogy nekünk kötelességünk – kedves szülők, keresztszülők, kedves gyülekezet –, hogy ezt a kisgyereket úgy neveljük, hogy soha el ne hallgassuk előle mindazt, amit Isten kínál élete számára. Hogy ne sajátítsuk ki őt, mintha csak a magunk test szerinti gyermeke lenne, ne csak a világ anyagi vonzásának irányába tereljük lépteit, hanem adjunk lehetőséget arra, hogy érezze azt is, hogy ő Isten gyermeke, Krisztus tanítványa, hogy meg van keresztelve.

„A kereszttség által hívott el bennünk Isten és mi erre a hívásra a konfirmáció által választunk...” – így tanítjuk katechéris gyermekeinket. Addig még hosszú út áll e kicsiny élet előtt is. Most még csak az anyaszentegyház kebelére helyezzük őt. Azonban, hogy ez a

kebel igazán táplálni tudjon e kisgyermek életében, szükség van reánk is, a szülők, kereszt-szülők, gyülekezet hitére, gondoskodására. Arra, hogy érezzük – ez a keresztség nem ér véget azzal, hogy kimegyünk az ajtón, hanem ott kell hogy éljen és égjen bennünk valóságként a keresztség szereztetési igéje minden nap: „elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.” Csak így biztosíthatjuk azt az üdvösséget, amelyet Krisztus szerzett számára. Ámen.

Esketési igehirdetés

Kátai Tibor

Sülelmed

Az én egyetlen mátkám és az én egyetlen szerelmem

Alapige: Énekek éneke 2,1–3

Az Énekek Énekéről írott könyv az Ószövetség egyik legszebb alkotása, de ugyanakkor a világirodalom kiemelkedő művei közé is tartozik. Ez a gyönyörű költemény, amely Salamontól, Dávid fiától, Izráel harmadik királyától származik, a vőlegény és a menyasszony szerelméről szól. Az Énekek Éneke, vagyis a legszebb ének kifejezés igen találó, hiszen aligha létezik ilyen gyönyörű költemény a szerelemről, mint amelyet Salamon örökített meg. Isten teremtő munkájának talán legszebb vonását szemlélteti, két ember szerelmi kapcsolatát, akik a házasságban elkötelezik magukat egymásnak. Ez az emberi élet egyik legszebb mozzanata, amikor férfi és nő egymásra találnak, és mindkettő ajkáról elhangzik a boldogító felismerés: „Igen, ő az, akit a Teremtő nekem rendelt!”

Az itt található képes beszédnek azonban mélyebb jelentése is van, hiszen azon túl, hogy az ifjú pár kapcsolatát ábrázolja ki, Jézus Krisztusnak és egyházának kapcsolatáról szól. A Biblia több helyen is használja ezt a képet, ahol Jézus mint vőlegény, az egyház pedig mint az Ő menyasszonya jelenik meg, arra utalva, hogy a házasság valamilyen szinten kiábrázolja azt a mély, tiszta és bensőséges kapcsolatot, amely a mennyben lévő Krisztus és az Ő Gyülekezete között van.

A felolvasott igeversek a szerelmesek párbeszédét örökítik meg. Az első versben a menyasszony magát a völgy virágainak sokasága közül egyhez hasonlítja: „én Sárónnak nárcisza vagyok és a völgyek lilioma” Sárón Izráel legszebb síkságai közé tartozott, ahol sok virág volt, a menyasszony pedig szerényen egynek mondja magát a sok közül. Erre válaszol a vőlegény a második versben, aki lelkesedésében jegyesét úgy látja a többi leány között, mint liliomot a tövisek között: „Mint liliom a tövisek közt, olyan az én mátkám a leányok közt.” Ez azt jelenti, hogy a vőlegény minden más virágot tövisnek ítél az ő virága, az ő szerelmese mellett. Számára tehát jegyese nem egy virág a sok közül, hanem az egyetlen, akinek a szerelméért mindenki mást tövisnek ítél. Kedves vőlegény, ebben az ünnepi órában Isten azt üzeni neked az Ő igéjén keresztül, hogy menyasszonyod számodra többé nem egy lány a sok közül, nem egy liliom a sok közül, hanem az az egyetlen virág, akire vigyázol, akit ápolasz és öntözöl, és akinek a szerelméért mindent megteszel.

A harmadik versben azt láthatjuk, hogy a menyasszony lelkesedése sem alábbvaló. „Mint az almafa az erdő fái közt, olyan szerelmesem a legények közt.” Szerelmesét tehát az azon a vidéken ritka almafához hasonlítja, amely árnyékot nyújt és édes gyümölcsöt terem. Számára vőlegénye nem olyan, mint egy fa az erdő sok fája közül, melyeket kivágásra szántak, hanem olyan, mint egy almafa, amely árnyékot ad a tűző napsütés ellen és amelynek gyümölcse megédesíti ínyét („gyümölcse édes ínyemnek”).

Kedves menyasszony, Isten hozzád szóló üzenete ebben a fontos pillanatban az, hogy ezután vőlegényed már nem egy egyszerű ifjú a többi fiatal között, nemcsak fa az erdőnek fái között, hanem az egyetlen, akinek árnyékában védelmet találsz és akinek szerelme megédesíti életedet.

Kedves ifjú pár, életemek eme fontos pillanatában ne felejtsetek el hálásak lenni és köszönetet mondani mindenekelőtt a Mindenható Istennek, aki vigyázott rátok és felébresztette szívetekben az egymás iránti szerelmet, hálásak lenni a szülőknek, akik felneveltek benneteket és támogatták lépteiteket az élet ösvényén, köszönetet mondani a testvéreknek, rokonoknak és barátoknak, akik mellettetek voltak és ezután is támogatni fognak benneteket. És hogyha ez az Isten iránti hála és az ebből fakadó cselekvő szeretet ott lesz életemekben, akkor ez garancia lesz a ti boldogságotokra nézve.

Jegyességetek alatt vőlegény és menyasszony voltatok, ezután férj és feleség lesztek. Most, amikor szent fogadást készültök tenni az Úr házában ne felejtsetek, mit üzen Isten az Ő igéjén keresztül, hogyan kell viszonyuljon férfi és nő egymáshoz egy Tőle rendelt házasságban.

Én szívemből kívánom kedves vőlegény, hogy menyasszonyod olyan virág legyen számodra, akiben gyönyörködöl, akinek a szerelméért mást tövisnek ítélsz. Kedves menyasszony, neked pedig azt kívánom, hogy vőlegényed mellett mindig oltalmat találj az élet megpróbáltatásai között, szerelme megédesítse az életedet. Azért, hogy házasságotok elérje Istentől rendelt célját: egymás oldalán Istenben mindig békességre és boldogságra találjatok a szülők és a gyülekezet örömeire és az Ő dicsőségére. Ámen.

Temetési igehirdetés

Kerekes Sámuel
Almásmálom

Istenünk beszéde mindörökre megmarad!

Alapige: Ézsaiás 40,1–2.6b–8

Az a testvérünk, akit a tegnapelőtt az Úr hazahívott, akit ez a család mélységesen gyászol és hangosan sirat, egy igen értékes tagja volt ennek a családnak. Ezért az elvesztése is igen érzékenyen érinti őket. Mi pedig fájdalmukat átérzve velük együtt sírunk és gyászolunk.

Mi, emberek általában értékhalmozók vagyunk. Az értékek sorában sok embernél első helyen áll a csillogó arany és ezüst, továbbá a sok pénz és a nagy vagyon, melynek természetes velejárója az értékes luxuskocsi, lakás és berendezés, na meg a pazarló életmód. S hogy megtaláljuk őket, nem kell a nagy világot bejárnunk, mert itt vannak a közelünkben, mellettünk. Vagyis olyan emberek, akiknek ezek a világi kívánságok oly mértékben foglalják le szívüket-lelküket, hogy miattuk sem a saját családjuk, sem az Isten számára nem marad idejük. A bibliabeli gazdag ifjú is ilyen volt. Ő is a földi kincsek halmozója volt. Ez az átkos szenvedély teljes mértékben lefoglalta szívét-lelkét. Jézus, aki tudott erről, meg akarta tőle szabadítani, mert az már átok gyanánt nehezedett szívére. De sajnos az már túl nagyra nőtt benne, és azért megszorodva ment el Jézustól.

Istennek hála, vannak emberek, akik családcentrikusok. Akik számára az igazi arany, az igazi kincs és érték a család. Az ő esetükben nem az ember van a vagyonért, hanem a vagyon van az emberért. Nem az ember a vagyon rabszolgája, hanem a vagyon szolgálja az embert.

Istennek ilyen drága ajándéka volt megboldogult testvérünk is. Ő igazán családközpontú ember volt. Nem kevesebb mint 40 éven át minden cseppnyi szeretetével, minden idegszálával és minden grammnyi erejével családjának élt és az Úr Isten szolgálatában állt. 63 évig dobogó szívét nem holmi átkos szenvedélyek töltötték be, hanem az övéi iránti szeretet és gondoskodás. A gyertya akkor tölti be a maga feladatát, ha meggyújtják, és utána a teljes elhasználódásig ég és világít azoknak, akik körülötte vannak. F. A.-nak is volt egy drága családja, és benne ő egy igen értékes és hasznos gyertya volt. Aki életének rendeltetését abban látta meg, hogy szívének minden szeretetével és életének minden fáradozásával Jézus Krisztus útján járva, a családját szolgálja. Ezen az úton járva tudott a feleségének 40 esztendőn keresztül hűséges és fáradhatatlan társa lenni. Azzal az erővel, amit az imádság útján nyert vagy amit az Isten Igéjéből a templomban merített, tudott erős lenni, valahogy úgy, mint a bibliai Góliáthot legyőző Dávid, aki így szólt: „Én, a Seregek Urának nevében megyek... és tudom...” (1Sám 17; 15,17) Az Istennek ereje, amely a Szentlélek által bennünk lakozik, mindenre elégséges erő. F. A.-nak is nemcsak arra volt ereje, hogy saját életének gondjaival megküzdjön, hanem arra is, hogy öregeket gondozzon, családtagokat temessen el, és új házat építsen. Tette mindezt úgy, hogy miközben sokat rohangált, benneket, az ő drága szeretteit a szíve közepébe állított és bárhová is ment, mindenhová magával vitt, mert számára ti voltatok minden, de minden a világon. Ti voltatok az ő aránya és ezüstje, ti voltatok az ő vagyona és palotája.

Tudjuk, hogy azokat, akik ebben a világban egy országért vagy az emberiségért nagy szolgálatot tesznek, különleges elismerésben, kitüntetésben részesítik. Pl. Nobel díjban.

Gyászoló család! A ti drága halottatok, amíg élt, sok nagy dolgot tett az ő kis országáért, családjáért. Ezt ti mindannyian elismeritek. Az ő irántatok való különleges érdekei, mint hűsége, szeretete, törődése elnyeri tőletek a legmagasabb kitüntetést, amit ember embernek adhat.

De Istentől is kapnia kell egy ilyen kitüntetést, amit Jézus Krisztus úgy nevez, hogy „az örök élet koronája” Erre a csodálatos koronára és helyre gondolt Roy Krisztina, amikor így szólt: „Bár térhetnék haza, hol készen vár a hely, hol bűnnek nincs szava, s a szív békére lel, hol új ének fakad dicsőült ajkakon, hol pálma, korona az elnyert jutalom... hol nincsen fájdalom, nincs vallás küzdelem... ott vár reám a hely!” A világ, a Sátán azt mondja, hogy amikor meghal az ember, akkor mindent itt hagy, és semmit de semmit nem vihet magával. De a Szentírás tanítása szerint halálakor minden ember itt hagyja a világot, a vagyonát, a drága szeretteit, de magával viszi a múltját, annak minden következményével együtt. Aki csak a testének élt, és csak annak vetett, veszedelmet arat, de aki életének jó és rossz napjaiban a lelkével is törődött és szorgalmasan vetett annak, abból arat örök életet. (Gal 6,8) A Biblia szerint a test gyümölcsei: háborúság, gyilkosság, paráznaság, hazugság, lopás. Akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek. Hóseás próféta szerint: „Akik szelet vetnek, vihart aratnak.” (Hós 8,7) A Jób könyvében ezt olvassuk: „Gonoszságot vetnek, ugyanazt aratnak” (Jób 4,8), és végül a Példabeszédek Könyvében: „Aki pedig vet álnokságot, arat veszedelmet, nyomorúságot” (Péld 22,8)

De Isten azokra is gondol, akik neki engedelmeskedve sokat vetnek a léleknek, akik törődnek a lelkükkel. Legyünk mindig készek a lelki vetésre, vagyis a jónak cselekvésére, ahogyan Pál is mondja: „A jótéteményben pedig meg ne restüljünk.” „Aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet.” (Gal 6,8–9)

Gyászoló család! E mostani gyászotokban gondolatok arra, hogy elköltözött szerettek nem a nagy megsemmisülésbe és nem is valamilyen nagy nyomorba ment el, hanem egy boldogabb helyre. A ti szemeitek még sokszor lesznek könnyesek, de az övé többet soha.

Ti most nagy bánatban vagytok. A fájdalmatok kimondhatatlanul nagy. Ezért egy néhány napja alig ettetek valamit. De most mégis elsősorban nem a gyomrotok, hanem a szívetek és a lelketek éhes. Éhes a vigasztalásra. Égi Atyátok, aki jól tudja ezt, nem hagy el titeket. Az Ő nagy vigasztalása Jézus Krisztus, akiben Ő legyőzte a halált, és örök életre támasztja fel a Benne hívőket.

Életeteknek eme szomorú napján a kegyelmes Isten lehajol hozzátok, szeretettel átölel és így szól hozzátok: Isten az Úr... nem fárad és nem lankad el, erőt ad a megfáradtaknak, megtántorodnak a legkülönbek is, de akik az Úrban bíznak, erejük megújul... futnak és nem lankadnak el, járnak és nem fáradnak el.

Mi a halállal szemben tehetetlenek vagyunk, legyőzni nem tudjuk. De legyőzte azt a mi Urunk Jézus Krisztus. Ezért válhat valóra, amit Ő így mondott: „Én élek, és ti is élni fogtok.” Ez a mi vigasztalásunk. Ezzel vigasztalunk titeket. Mert „Istenünk beszéde mindörökkre megmarad!” Ámen.

Igehirdetés tanévkezdésre

Péter Miklós
Kolozsvár

Kérdés tanév kezdetén

(A Diakonisszaképző Intézet évnyitó istentiszteletére)

Alapige: János 5,6b

Alig fejeződött be az érettségi, ahol annyi dolgot kérdeztek a szóbeli vizsgákon! Írásbelin pedig még ha olyan lapot kaptunk is, hogy rajta csupa állítás szerepelt, a mi feladatunk annak a megállapítása volt, hogy melyik válasz tartalmazza az igazságot. Azután a felvételi megmérettetés következett: számbavették a kérdezők, hogy mire emlékezünk szerves vegytanból, bonctanból és élettanból. Orvostanártól a pályaválasztással kapcsolatban kaptunk kérdéseket, a lelkipásztor-tanár pedig teljesen váratlan, meglepő módon faggatott az életünkről.

Úgy látszik, nem ért véget a kérdés-sorozat, ha azzal kell kezdenünk a tanévet, hogy az Úr Jézus is kérdez tőlünk valamit. Megkérdezte a Bethesda-tó partján gyógyulásra harmincnégy éve váró betegőt, hogy akar-e meggyógyulni? Hogy lehet olyat kérdezni, amire csak egyetlen, mindenki számára nyilvánvaló válasz létezik? Miért lett volna ott, ha nem akart volna meggyógyulni?

Biztos vagyok benne, hogy Ti ezekkel a szavakkal soha nem fogjátok feltenni a kérdést vérnyomás-mérés közben a rendelőben, kötözéskor a sebészetben, súlyos beteg ágya fölé hajolva. De betegséget megelőző, bajt megállapító, kezelő, ápoló, gyógyító szolgálatotok mégis az Áldott Orvoséhoz hasonló kérdés feltevése lesz. Mert a gyógyuláshoz soha sem elegendő a sebészkes, a gyógyszer, a kímélő életmód. Ha a beteg élethez ragaszkodó akarataról, gyógyulásába vetett reménységéről lemondott, könnyen válik hiábavalóvá a leggondosabb kezelés, gyógyítás, ápolás szolgálata. A beteget Isten akarata állítja talpra a ti hivatástudatotok és az ő engedelmissége felhasználásával! Vigyázat: el ne mulasszátok mindazt megtanulni, amire elméleti és gyakorlati órákon annyi sok lehetőségek nyílnak, és amiből minden szükséges és fontos lesz! Vigyázatok: soha ne feledjétek, hogy a rátok bízott betegeket nem nektek szolgáltatta ki balsorsuk, hanem titeket rendelt testvéri szolgálatukra mindannyiunk mennyei Atyja!

A bethesdai beteg furcsa választ ad Urunk kérdésére. „Nincs emberem!” – mondja. Az ő életéből éppen a ti személyetek, a ti szaktudásotok, a ti cselekvésetek, a ti felelősségtudatotok, a ti szeretetek hiányzik. Tudjátok-e, hogy hány ilyen beteg van, és tudjátok-e, hogy hány ilyen beteg vár reátok?! Nem csak a nyugati világ álmosszép egészségbiztosító törvényeivel agyonkényeztetett igényes betegek, nem csak a többlétszolgáltatást úri módon megfizető, de ápolóikat hisztérikus kegyetlenséggel megdolgoztató betegek várnak – túl egy-két országhatáron –, hanem a bethesdai tó partján harmincnégy vagy ötvennyolc vagy nyolcvanhárom éve segítőkész emberükre, egy kis emberségre, egy emberséges törvényre várók sokasága...

Ha tudta a bethesdai beteg, hogy nincs embere, egymaga pedig képtelen belépni a tóba abban az áldott pillanatban, amikor a hófehér angyalszárny – a ti szolgálati köpenyeknek a szárnya – felkavarja és gyógyítóná teszi a tó vizét, miért feküdt ott harmincnégy évig? Mire várt? Mit remélt? Hogy mit kapott: tudjuk mindannyian. Csodát. Nem várt csodát. Nem remélt csodát. Gyógyulást. Életet. Kegyelmet. De hitt benne? Számított rá? Meggyötört lelkébe nem látunk bele teljesen. A remény elvesztésének is vannak fokozatai. A fásultságnak is, a lemondásnak is. Az Úr Jézus azért kérdez, hogy végre számot adj róla: melyik pillanatában vagy a még fel nem adott reménynek, a kértelkő bizonytalanságnak, a semmivel sem törődő kiábrándultságnak vagy éppen a nyomorúságoddal való beteges dicsekvésnek.

Engem az sem lepne meg, ha a bethesdai betegről bebizonyítaná a lélektan valamelyik szakembere, hogy egyenesen élvezte a helyzetét. Valljuk meg őszintén: ha évek vagy évtizedek alatt sorozatosan ér a mellőzés vagy hátrányos megkülönböztetés, harcra erőtllenül még jól is esik dicsekedni mártírságunkkal. Vajon tényleg felesleges feltenni a kérdést: „Akarsz-e meggyógyulni?” Vajon tényleg csak egyetlen válasz lehetséges?

Isten a pusztában vándorló népétől megkérdezte: akartok kigyógyulni a rabszolgaságból? Nem azt felelték a zsidók, hogy igen. Azt mondták: Egyiptom húsos fazekai mellett jobb volt. Órarendje volt annak, ahogy a moslékot a csajkánkba öntötték, órarendje volt a hátunkon csattogó korbácsnak, de megbízhattunk abban, hogy minden egyes nap azonos órájában kimérik porciónkat az ételből is, a verésből is. Nem nekünk kellett a fejünket törni, hogy mit főzzünk, hová állítsuk sátrunkat, miből építsünk kőházat, mivel vessük be földünket. Gondolkoztak mások helyettünk, nekünk kényelmesebb volt a fejtörés nélküli engedelmesség.

Megkérdi Isten attól a többmillió közösségtől, amely létét a hazugságra, gyarapodását a lopásra építi: nem akarnátok kigyógyulni a becstelenség betegségéből? Határozott nem a válasz: amíg vannak a világon naiv emberek, akiket még félrevezethetünk, amíg vannak helyettünk is dolgozók, akik eltartanak – mi értelme volna életmódot, felfogást változtatni?

Megkérdi Isten attól a közösségtől, amely feje tetejére állított minden erkölcsi mércét: akartok-e meggyógyulni? Hogy többé ne a tömeggyilkost nevezzék ki nemzeti hőssé, és ne a kiszemelt, de az elkövetők ügyetlensége folytán életben maradt áldozatot ítéljék el? A válasz határozott nem: amíg a gyűlölet fegyvere biztosan áll a mi kezünkben, addig miénk a hatalom, de a dicsőség is!

Az ige mai szava kérdőjelet hordoz a végén; a kérdés mindnyájunkhoz szól. Urunk, a kérdés feltevője mindannyiunktól feleletet vár. Akarunk-e meggyógyulni? Akarunk-e reménységben Vele mindent újrakezdeni? Akarunk-e mostantól másként élni; szépen és hasznosan? Ő kérdez, mi feleljünk Neki egész életünkkel! Ámen.

Igehirdetési vázlatok a börtönmisszió számára

1. A börtönben

Alapige: Zsoltárok 142

Ez a zsoltár egy nagyon nehéz helyzetben levő ember helyzetét írja le. Fojtogató helyzetben van. El van csüggedve. Túl nehéznek érzi a terhét ahhoz, hogy elhordozhatná. Azt is elmondja, hogy senkije sincs. Senkitől se várhat segítséget. Úgy érzi, hogy mindennek vége van. Teljes tehetetlenség nyomasztja. Már kiáltani sem tud, ahhoz sincs ereje. Lehet, hogy épp börtönben van (8. vers). Csak a négy fal, sehonnan sem jön be fény.

Igen, a Szentírásban is vannak olyan helyzetek, amelyekben ti most itt vagytok. A zsoltár írója is pont ebben a helyzetben van. Milyen valóságos könyv a Szentírás, ezért jó ha olvassátok. Az élet minden helyzetére találunk ott megoldást, még a börtönhelyzetre is. A Szentírásban azt látjuk, hogy Isten nem elítéli az ilyen helyzetben levőket, hanem segíteni akar rajtuk. Isten megmutatja a legnehezebb helyzetben is a szabadulás útját.

A saját erőnkől nem tudunk szabadulni. Emberek se tudnak segíteni rajtunk, de Isten tud és akar is segíteni. Megragadhatjuk az Ő felénk nyújtott segítő kezét.

Ebben a zsoltárban a fordulat akkor következik be, amikor a zsoltáros Istenhez kiált. Amikor már kiáltani tudunk, akkor már közel a segítség. Mindent el lehet mondani neki. Isten ki tud ragadni a tehetetlenség állapotából. Megadja a hitet a jövőben, hogy van tovább. Általa.

2. Minden ellenem van?

Alapige: 1Mózes 42,29 és Róma 8,31–39

Jákób nem a legkönnyebb helyzetben volt, amikor ezeket a szavakat elmondta. A mi életünkben is lehetnek olyan pillanatok, amikor úgy érezzük, hogy minden ellenünk fordult. Emberek is ellenünk vannak és úgy érezzük, hogy még a körülmények is mind összefogtak ellenünk. Jákób gabonáért küldte fiait Egyiptomba. Az ő úti beszámolójuk Jákób számára óriási csalódást jelentett. Simeon börtönbe került. A pénzük különleges módon visszakerült a zsákjukba. Végül az a hatalmas ember Egyiptomban azt követeli, hogy a következő útra Benjámin is menjen velük. Egyik csapás a másik után jön. Minden ellenemre van – gondolja Jákób. Pedig Isten eddig annyiszor vezetett, annyiszor megmutatta az ő hatalmát és szeretetét.

Most ti is épp így érzitek magatokban. Minden ellenetek fordult. Minden dolog rosszul alakult. Olyan szerencsétlenül jöttek össze a dolgok. Vajon miért engedte meg Isten, hogy ide jussak? Jákób itt teljesen csak magára gondol. Nem tud Istenre gondolni.

Milyen más hang szólal meg a Római levélből. Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Isten Jézus Krisztusban velünk van. Benne adta magát értünk, értünk, olyan emberekért, akik ellene voltunk. Ez végső soron a mi bűnünk, hogy mi Isten ellen vagyunk. Isten nincs ellenünk, hanem velünk van, értünk van. Itt a börtönben is velünk van. Itt is arra akar megtanítani, hogy lásd meg Őt az életedben. Ő javadat akarja.

Ha ezt megértjük, akkor már mi is másképp látjuk a dolgokat, mi is érte akarunk élni.

3. Emlékezzél meg az Úr cselekedeteiről

Alapige: Zsoltárok 77

Ez a zsoltár nagy mélységekben és magasságokban szárnyal. A 11. versig ez a zsoltár tele van panasszal. A zsoltáros már odáig jut, hogy Istent is azzal vádolja, hogy elfeledkezett róla. Mintha Isten tudna felejteni, mintha Isten el tudna feledkezni rólunk. Mintha Isten elzárta volna haragjában az ő irgalmát. Ki tudja kinyitni az Isten kegyelmének ajtaját, hogy ne haragja legyen a nagyobb? Nagyon nehéz és súlyos kérdések ezek, amelyeket lehet, hogy ti is sokszor feltettetek magatoknak itt benn a börtönben.

De egy adott ponton fordulat áll be ebben a zsoltárban. Ez a 12. versben van. Itt azt mondja a zsoltáros, hogy ő Isten tetteire akar emlékezni. Az is feltűnő, hogy itt már nem egyes szám harmadik személyben, hanem második személyben beszél. A zsoltár elején Istenről beszél. Most már Istenhez és Istennel beszél. Ez egy nagy változásra utal. Eddig mintha távol lett volna Istentől, most már kapcsolatba kerül Vele.

Volt-e ilyen megtapasztalásotok? Amikor már Isten számunkra nem egy távoli harmadik, hanem „Te”. Amikor Őt megszólítjuk, imádkozunk hozzá. Amikor már érezzük, hogy az Ő színe előtt állunk. Talán ti is eddig mindig csak Istenről beszéltetek, lehet, hogy csak káromkodás formájában, de most Istent személyesen megszólíthatjátok.

Miben áll a zsoltárban bekövetkezett fordulat? Hát abban, hogy a zsoltáros az Úr tetteiről akar emlékezni. Ez sokkal többet jelent, mint egyszerűen csak a múltra gondolni. Még kevésbé van itt szó egyfajta nosztalgiairól. Óh, de szép is volt régen, amikor még szabad voltam, amikor még egészséges voltam. Amikor az Ószövetség az Isten tetteiről való megemlékezésről beszél, akkor ez alatt azt érti, hogy arra az Istenre gondolok, aki a múltban nagy dolgokat cselekedett, de aki a jelenben is szabadulást és erőt jelent az én számomra. Azt jelenti, hogy Istenre hivatkozhatom az Ő múltbeli cselekedetei alapján és hiszem azt, hogy Ő a jelenben is cselekedni fog értem. Isten nem változott meg! Ő a kegyelmes Úr, aki ma akar rajtam segíteni, ma akar rajtam könyörölni. Hiszed-e, hogy az Úr tud segíteni rajtad épp abban a helyzetben, amiben vagy? Hiszed-e, hogy az az Isten, aki nem hagyta népét a bűnben, a kárhozatban, téged is ki akar hozni abból? Most ti egészen más körülmények között vagytok itt a börtön falai között, de Isten ezeknek a körülményeknek is Ura. Ő cselekedni akar veletek is! Azt akarja, hogy a ti életetekben is elvégezze a maga munkáját.

4. Tégy le minden terhet és bűnt

Alapige: Zsidók 12,1–8

A megelőző fejezetben a hithősökről van szó. Ezért kezdődik ez a fejezet így: „annakokáért mi is”. Mindazok, akik már megfutották a pályát, egy nagy bátorítást és biztatást jelentenek a mi számunkra. A levél szerzője a sportból veszi a képet és azt mondja, hogy a keresztyén élet hasonlít a versenypályához, egy stadionhoz, ahol fel vannak sorakozva a versenyzők és készek arra, hogy elinduljanak a cél felé. Ti is mind szeretitek a sportot, tudom, hogy szívesen nézitek a sportadásokat a TV-ben. Ha valaki meg akarja nyerni a futamot, akkor két dolgot kell tennie. Az egyik az, hogy minél könnyebb öltözetet vegyen magára, a másik pedig, hogy egy pillanatra se vegye le szemét a célpontról.

A mi igénk az elsőre helyezi a hangsúlyt. Aki a pályán fut, annak nagyon kell ügyelnie arra, hogy ruházata semmiképp ne akadályozza őt a futásban, hogy zsebeiben se legyen semmi nehéz vasdarab, kő vagy valami más nehezék. Lelki értelemben azt mondhatjuk, hogy minden terhet és bűnt le kell vetni. Itt a magyar szövegben a félretenni szó van, de az eredeti szövegben a levetközni szó áll. Mít ért az apostol az akadály alatt?

Hát mindazt, ami akadályoz minket a küzdelemben. Mi lehet számunkra akadály? Hát például az olyan emberek, akikben megbotránkoztunk, akikben csalódtunk, akik lépre csaltak minket, akik bűnre csábítottak minket. Most egy nagy akadályként élitek meg ezt a helyzetet, amibe jutottatok, hogy itt vagytok a négy fal között és nem tudtok tovább menni. De ez az akadály most lehet áldássá a ti számotokra. Olyan értelemben, hogy itt felismerhetitek bűneiteket és letehetitek azokat az Úr színe elé. Ez nem könnyű. Talán felteszitek a kérdést: fog-e ez nekünk sikerülni? Meg tudjuk-e ezt tenni? Az ige erre is választ ad, amikor azt mondja: ez sikerülni fog, de csak egyféleképpen: felnézve Jézusra. Ő kész elvenni a bűnt, a bűnök terhét. Ő minden terhet le tud venni rólunk. A lelkiismeret-furdalásnak a terhét is. Ő újra rendbe hozhatja életeteket. Ezért mindennap mondogassátok magatoknak: vessük le a bűnt! Boldog az, aki ezt meg is teszi. Milyen jó érzés, milyen megkönnyebbülés levetni a terhet, levetni a bűnt.

De mi is a bűn tulajdonképpen? Hát mindaz, ami minket elvon Istentől, ami fogva tart, ami titeket is erre a helyre juttatott. Ha nem a bűn szavára hallgattatok volna, most nem lennétek itt. A bűn arra biztat minket, hogy olyan dolgokat kövessünk el, ami ellenkezik Isten törvényével, hogy hágjuk át Isten parancsolatait. A bűn azt mondja, hogy ne hallgass Istenre, hogy lázadj fel Isten szeretete és kegyelme ellen, hogy a magad útját járjad és a magad eszére hallgass.

Ott van a nagy kérdés, hogy mi le tudjuk-e vetni a bűnt? A saját erőnkől soha. A saját erőnkől mi mindig a bűn súlya alatt görnyedezünk. De le tudjuk vetni a bűnt, ha Jézusra nézünk, a hitnek fejedelmére és bevégzőjére. Ő ad erőt nekünk ahhoz, hogy szátkitsunk a bűnnel. Az Ő szeretete kiszorítja a bűnt a mi szívünkéből. Ezért imádkozni is kell, az Úr segítségét kell kérnünk: Uram, könyörülj rajtam, segíts nekem félretenni a bűnt, minden akadályt, hogy szolgálhassak neked!

5. Megragadni a kegyelmet, mert én is megragadott vagyok

Alapige: Filippi 3,2–14

A 12. versben egy ellentmondást látunk. Először is Pál törekszik valamire. Teljes erejét összeszedve igyekszik tovább haladni az úton. Mert úgy érzi, hogy valamit még nem nyert meg és ezért nyugtalan. Mire törekszik Pál apostol? A tökéletességre, a Krisztussal való teljes közösségre. Ő még nem tökéletes tehát. Ő még egy olyan állapotban van, hogy vergődik a régi és az új élet között. Olyan boldog lenne, ha tökéletes lehetne, de ezt még nem tudta elérni. Ki lehet-e ezt a feszültséget bírni? Nem fárad-e bele ebbe az ember? Még mindig csak ennyire jutottam?

Lehet, hogy valamikor ti is így indultatok az életbe. Nemes céljaitok voltak, akartatok egy jó munkahelyet, egy szép és boldog családot, és most itt vagytok a börtönben. A tökéletes élet helyett itt, a négy fal között. Hát ilyen rettenetes ez az élet? Lehet, hogy felismeritek valamelyest magatokat ebben a képből. Többet akartatok és csak ennyire jutottatok. Sok mindent akartatok és semmi sem sikerült. Újra és újra visszaestetek a tökéletlenség mocsarába. Most itt vagytok, vajon sikerül-e innen kijutni és sikerül-e egy jobb és szebb életre eljutni? Vagy ismét csak csőd lesz a vége? Mindig visszaesés a bűnbe. Mindent megpróbálsz, de semmi sem sikerül.

Vajon ez kell legyen a végkövetkeztetés? Nem! Pál sem marad meg itt. Azt mondja: amiért meg is ragadott engem a Krisztus. Pál apostol átélte, hogy mit jelent, amikor valakinek az életét Krisztus kezébe veszi és azt átforgálja. Pál azt gondolta, hogy neki kell mindent megtennie, de most rájött, hogy Krisztus az, aki meg tud tenni mindent. Pál apostol itt a saját életéről beszél. Az ő életének is volt egy olyan szakasza, amikor azt

gondolta, hogy ő majd a saját erejéből boldog lehet és elérheti célját. De a damaszkuszi úton meg kellett látnia, hogy ez neki soha sem fog sikerülni. Akkor megtapasztalta, hogy Krisztus ragadta meg az ő életét és ő formálta át egészen. Most Pál már nem él bizonytalanságban, hanem teljes bizonyosságban. Most már tudja, hogy el fog jutni a célba, mert Krisztus ezért ragadta meg őt. Most már érzi életében a Krisztus kezét, ami erősen tartja őt és már soha nem engedi el. Nem magában bízik már, nem abban, hogy ő nem fog vétkezni, hanem abban bízik, hogy Krisztus el tudja őt vezetni a célig.

Ti is biztosak lehettek ebben. De csak akkor, ha engeditek, hogy Krisztus titeket is megragadjon, titeket is átformáljon, a ti életeteknek is egy új irányt adjon. Ha nem ti akartátok már irányítani életeteket, hanem az ő kezére bízátok magatokat, akkor ne féljetelek, mert sikerülni fog! Akkor nem estek vissza a bűnbe, nem kerültök soha többé vissza erre a szomorú helyre. Akkor megragadott életetek lesz. Ezt kívánom nektek teljes szívből.

6. A mélységből

Alapige: Zsoltárok 130

Ha olvassuk a zsoltárokat, akkor ott gyakran találkozunk azzal a képpel, hogy az ember egy mély vízbe esik, amely halállal fenyegeti az embert. Ilyen helyzetben az ember kétségbe esik, elveszti reménységét és várja a biztos halált és pusztulást. Nem tudjuk azt pontosan, hogy a zsoltáros milyen mélységben volt: lehetett ez egy súlyos próba, vesztés, betegség, gyász, vagy miért ne lehetett volna épp fogság, börtön is. Jó is az, hogy a zsoltáros nem nevezi meg azt, hogy milyen mélységben volt, így minden idők mélységben, bajban, szenvedésben levő embere magára ismerhet ebben a zsoltárban és ezáltal a zsoltár által megmutatott szabadulás is az övé lehet.

A zsoltáros vétkezett Isten ellen, hisz itt küszködik bűnével, nyomorúságával. Ő tudja, ha Isten az ő bűnére néz, akkor ő nem tud Isten előtt megállni. Érzi, hogy a bűn elszakította őt Istentől. Mi lesz velem? Az a csodálatos, hogy a zsoltáros mégis Istenhez fordul, akinek szeme előtt ő nem állhat meg, akitől bűne elvალasztja. Érzi, hogy hiába keresi embereknél a megoldást. A mélységből a magasba kiált. Isten kegyelmére és irgalmára hivatkozik.

Milyen áldott segítség lehet számotokra is ez a zsoltár. Ti is elfordultatok Istentől, azért jutottatok ide, ahol vagytok, de most mégis az egyetlen megoldás a ti számotokra is az, hogy ezt a kegyelmes és irgalmas Istent megtaláljátok. A zsoltáros tudja, hogy Istennél van a bűnbocsánat. Tudja, hogy ő mégis közeledni tud Isten színe elé, épp azért, mert Isten kész megbocsátani a bűnt. Kész megvallani a bűnét. Aki megvallja bűnét, az ugyanakkor féli is az Urat. Talán sokszor hallottátok ezt a szót már, hogy istenfélelem, és nem tudatok mit kezdeni vele. Az istenfélelem nem az Istentől való félelem, hanem a bűntől való félelem. Egy mélységes tisztelet Isten iránt, a teljes függőség érzése. De ebben ott van a bizalom is. Az istenfélelem az Ószövetségben közösséget jelent Istennel. Az az ember lesz istenfélő, aki megtapasztalta már a bűnbocsánat édességét. Az Úr azt akarja, hogy ti is ilyen emberek legyetek, Istennel közösségben levő emberek, akik mélységes tisztelettel vagytok Isten és az Ő parancsolatai iránt.

Olyan jó az, hogy a mélységből is lehet kiáltani, a börtönből is lehet Istenhez szólni. És a börtön falain is átjut az imádság Isten trónjához. Ez a kiáltás eléri célját, eljut Isten szívéhez. A mélységben kiáltani kell. Ez a megoldás útja. Nem a hallgatás, nem az önsajnálkozás, nem a bűn kimagyarázása segít, hanem az, hogy kiáltasz a mélységből az Úrhoz. Mi számolhatunk azzal, hogy Isten, akihez mi kiáltunk, a mi Urunk Jézus Krisztusnak az Atyja, aki szeret minket, aki nagyon szeret titeket is. Őbenne nincsenek előítéletek az emberek iránt, irántatok sem. Neki csodálatos ígéretei vannak, amiket be is fog teljesíteni. Mi nem

emberekben kell bízunk, hanem abban, hogy az Ő ígéretei be fognak teljesedni. Isten nem fog a mélységben hagyni titeket, ha ti őszintén hozzá kiáltotok. Ő könyörölni fog mindazonkon, akik az Ő nevét segítségül hívják. És ő itt a mélység helyén, a börtönben is meg tud áldani titeket. Józsefet is áldássá tette. Tudott embereket vigasztalni, tudott embereken segíteni. Az istenfélő élet nem hiábavaló, haszontalan élet, még itt a börtönben sem! Nem a mélységé az utolsó szó. Isten nem arra teremtett minket, hogy a mélységben éljük le életünket. Titeket se arra teremtett, hogy életetek egész idejét itt töltsétek le. Isten ki fog vinni innen, de nem csak fizikailag, hanem sokkal inkább lelkileg. Hogy ne ott folytassátok, ahol abbahagytátok, hanem kezdjétek új, istenfélő életet.

7. Add vissza nekem szabadításod örömét

Alapige: Zsoltárok 51

Ez a zsoltár az ún. bűnbánati zsoltárok sorába tartozik, éppúgy, mint a megelőző alkalommal hallott zsoltár is. Ezek olyan zsoltárok, amelyben emberek megvallják az ő bűneiket Isten előtt, és ugyanakkor az Ő bocsánatáért esedeznek. Tudjuk azt, hogy ezt a zsoltárt Dávid akkor írta, miután súlyosan vétkezett a hatodik és a hetedik parancsolat ellen. A paráznaság és a gyilkosság bűne terhelte a lelkét.

Nátán próféta elmegy hozzá és szembesíti őt bűnével. Nátán az Úr küldte. Engem is az Úr küld tihozzátok, hogy a bűnről és a bocsánatról egyaránt beszéljek nektek. Én még ezelőtt tíz évvel nem gondoltam azt, hogy valaha is egy börtönbe be fogok lépni, hogy ott Isten ígését hirdessem. Isten vezetett engem ide hozzátok, erről meg vagyok győződve. Amíg Nátán nem jött el hozzá, addig Dávid nem akarta bevallani bűnét, erről szól a 32-ik zsoltár. De nem érezte jól magát. Teljes depresszió, egyfajta lelki betegség nehezedett rá. Minden öröm eltávozott tőle. Lelki élete elsorvadt.

Ez így van a mi életünkben is. Az elhallgatott bűn, a be nem vallott bűn megterheli a lelkünket. Nem arra a bűntényre gondolok itt csupán, amiért itt vagytok. Hisz az nyilvánvalóvá lett az emberek előtt, ezért a bíró elé is oda kellett állnotok. De hány olyan bűnünk van, amiért nem mond a világi bíróság ítéletet ránk. De amíg a bűneinkkel nem nézünk szembe és nem rendezzük el azokat, addig nem lehetünk boldog és felszabadult emberek. Mit tegyünk, ha épp most vagyunk ebben a helyzetben? Akkor nagyon komolyan kell imádkoznunk, hogy az Úr adjon változást ebben a helyzetben.

A lelki életnek is van egy rendje, mint ahogy mindennapi életünknek is van egy rendje. És ezt nekünk is be kell tartanunk. Mindig a boldogtalanság okáig kell eljutni és ez nem más, mint a bűn. Ha a bűneinket megvalljuk az Úr előtt, akkor meg fog változni kedélyállapotunk is. Akkor egy nagy lelki öröm tölti el szívünket. Ti is akkor lesztek boldog emberek, ha találkoztok Jézussal. Akkor lehet, hogy sírásra fakadtok, úgy, ahogy Péter is keservesen sírt, amikor meglátta, hogy megtagadta az Ő Mesterét és így szomorúságot okozott neki. De ugyanakkor az Úr nem mondott le róla, rátekintett, és ekkor Péter megérezte, hogy ő nem egy elveszett ember, még az ő számára is van bocsánat és megtartás. A boldogság forrása nem bennünk van, a boldogság Tőle jön, mert Ő megajándékoz minket a szabadulás örömével.

8. Sírjak a sírókkal

Alapige: Róma 12,9–21

Pál apostol ismerte az élet nehézségeit. Őt állandóan üldözték a Krisztus ellenségei. De különösképpen üldözte őt a saját népe. Mennyire fájhatott ez neki! De sok baj volt az általa alapított gyülekezetekben is. Tudjuk azt, hogy sokszor sírt. Levelet is írt könnyek között, kár, hogy az épp elveszett.

Ez a rész nem egy irodában született, távol az élet gondjaitól, hanem a mindennapi gyakorlatban. A mindennapi élet számára íródott. Pál apostol is megtapasztalta, hogy voltak olyan gyülekezetek és emberek, akik együtt éreztek vele, akik vigasztalták, bátorították. Amikor öröme volt, akkor vele együtt örvendeztek, amikor pedig sírt, akkor vele együtt sírtak. Ebben a fejezetben csupa jó tanács, intés van. Az ilyen intés mindig szeretetből jön. Sokszor nem tetszik nekünk, ha intenek, ha figyelmeztetnek valamire, pedig nekünk erre nagy szükségünk van. Az az idő, amit ti itt töltötök, különösképpen az intéseknek az ideje. Ne utasítsátok el ezeket, főleg azok részéről ne, akik jó akaratúak vannak felétek, akik javatokat akarják. Ezek az intések azt célozzák, hogy a mi Krisztusban való hitünk ne legyen elmélet, egy szép teória, hanem a hitet tudjuk gyakorlatba átültetni.

Most a sok intés közül csak ezzel az eggyel foglalkozunk: sírjak a sírókkal. Azt jelentené ez, hogy ki kell magunkból erőszakolnunk a könnyeket? Hogy minden áron sírásra kell fognunk magunkat? Nem, erről szó sincs. Pál apostol nem akarja ezt a római keresztyéneknél kieroszakolni. De néhány dolgot ez mégiscsak jelent a mi számunkra. Próbáljunk ezen elgondolkodni.

Az első dolog, hogy próbáljuk belegondolni, beleélni magunkat a másik helyzetébe, szomorúságába. Ha azt látjuk, hogy a másik ember sír, annak megvan a maga oka. Vajon mi lehet az oka? Itt is sokatok szemében sokszor mély szomorúságot látok. Sokszor meg is kérdezem: miért vagy szomorú? Vajon mi indít sírásra, miért szökik könny a szemedbe? Próbáld megérteni a másik társadat. Ne így gondolkozz: elég nekem a magam baja, mit foglalkozzam én még itt is másokkal. Én valahogy megleszek itt is magamnak, a többiek is legyenek meg maguknak.

A második dolog, amit tenned kell, hogy próbáld meggondolni: te hogyan éreznéd magad a másik helyzetében? Te hogyan tudnád azt a terhet elhordozni, amit most a te társad hordoz? Csak akkor tudsz vele együtt sírni, ha valamennyire is beleérezed magad az ő helyzetébe.

A harmadik dolog, hogy érdekeljen téged a másik sorsa. Ne légy közömbös iránta. Legyen időd számára, éreztesd meg vele, hogy ő fontos a te számodra. Légy türelmes hozzá, hallgasd végig az életét, ha kiönti szívét előtted.

A negyedik dolog, hogy feltedd a kérdést: hogyan tudnék én rajta segíteni? Mit tehetnék én azért, hogy az a másik megvigasztalódjon, hogy felszáradjanak a könnyei. Ha így teszel, akkor a másik is meg fogja érezni ezt, még akkor is, ha nem sírsz, ha száraz marad a szemed. Az is lehet, hogy a másiknak annyira fáj valami ott belül, hogy nem is tudja azt elmondani, vagy nem meri elmondani. Te akkor is légy mellette, akkor is éreztesd meg azt, hogy vele együtt érzel.

Az ötödik dolog az, hogy imádkozz a másik emberért. Épp akkor, amikor talán a másik nem tud megnyílni, nem tudja baját elmondani, te ilyenkor is imádkozhatsz érte. Ha nem is tudod szomorúságának okát, akkor is kérheted számára Istentől a vigasztalást. Jézus is sírt. Kétszer is fel van ez jegyezve róla. Ő sem szégyellte sírni. Sírt Lázár sírjánál, és sírt Jeruzsálem felett. Mindkét esetben a szeretet indította őt erre. Ha szeretet van

berned, akkor ez téged is így fog mozgatni, hogy sírni tudsz a sírókkal, és közben magad is megerősödsz és megvigasztalódsz.

9. Mikor jelenhettek meg az Úr színe előtt?

Alapige: Zsoltárok 42

Ez egy panasz–zsolttár. Ha lehet ezt így kifejezni egy nagyon szép panasz-zsolttár. Ez a két szó, „szép” és „panasz” látszólag ellentmondanak egymásnak, mégis ez egy szép és jó panasz. Mert mire irányul ez a panasz? Mi váltja ki ezt a panaszzkodást? Az, hogy a zsolttáros messze van a templomtól, a gyülekezettől. A zsolttáros valamikor ott volt a templom közelében, az Úr közelében, de most messzire szakadt az Úrtól és a templomtól. De vágy támad a szívében újra ott lenni, újra templomba menni. Lehet, hogy sokan közületek valamikor közel voltatok az Úrhoz. Jártatok templomba, konfirmáltak, fogadalmat tettek, hogy Jézus Krisztus hűséges követői lesztek. De aztán jött valami, talán rossz barátok, a bűn csábítása, és messze kerültetek az Úrtól. De most azért jöttetek el erre az istentiszteletra is, mert újra szeretnétek találkozni az Úrral, szeretnétek az ő közelébe kerülni. Valószínű, hogy a zsolttáros is épp fogságban van, ott írja ezt a szép zsolttárt.

Mi tudjuk azt, hogy számunkra Isten jelenléte nincs úgy egy helyhez, egy épülethez kötve, mint az ószövetségi ember számára. Mindenütt templom van, ahol az Úr jelen van. Jézus azt mondta, hogy ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az Ő nevében, ott Ő jelen van közöttük. Milyen jó, hogy itt a börtönben is van most istentisztelet. Régebb nem volt, de most van. Érzékeljétek ezt is úgy, mint Isten nagy szeretetének és kegyelmének jelét. Ez egy kibeszélhetetlen nagy ajándék számotokra.

Bárcsak így tudnátok ti is vágyakozni az Úr jelenléte, szeretete, kegyelme után! Mi választ el minket Istentől, tehetjük fel ezek után a kérdést? Hát mindenképp a bűn. De lehet egy nagy próba, egy nagy veszteség is, ami alatt annyira összeroskadunk, hogy fellázadunk Isten ellen, vagy pedig elfeledkezünk Róla.

Ezért csak azt mondhatom nektek: kiáltatok, kérjétek, zörgessetek, vágyakozzatok Isten után! Ne csüggedjétek el. Isten nem hagyott el, sokkal inkább ti hagyátok el őt. De Ő vissza akar fogadni titeket, szívére akar ölelni titeket. Jézus véérért meg akar bocsátani nektek.

10. Az élet forrása

Alapige: Példabeszédek 14,20–33

Ha az emberek a földben valami kincset (gáz, szén, ásványvíz, kőolaj) sejtenek, akkor ott fűrőtorony segítségével lemennek a mélybe, hogy az illető kincset felszínre hozzák. Ez az ige itt arról beszél, hogy az élet kútfeje, az élet forrása az Úrnak félelme. Akkor most itt kell „lefúrunk”, hogy az életet, az igazi életet megtalálhassuk. A 27-ik versben az élet kútfeje a halál törével van szembeállítva. A tör, vagy más néven csapda azért van, hogy az arra elmenőt megfogja és megölje. Legtöbbször állapotoknak szoktunk ilyen csapdát állítani. De itt arról van szó, hogy a halál erői, tehát maga a bűn állít nekünk csapdát, hogy abban megfogjon minket. A bűn és a halál a Szentírásban mindig rokon fogalmak, együtt járnak. Hisz a halál épp a bűn zsoldja. A bűn végső soron a halálhoz vezet. Az ördög a bűn által minket halálba, kárhozatba akar hajszolni. Ezért az, aki a bűn útját járja olyan, mint aki egy háború után elaknásított területen jár, és minden percben az a veszély fenyegeti, hogy aknára lép és felrobban.

Ti is ilyen területre merészkedtetek, amikor a bűnözés útján indultatok el. Az akna „felrobbant” és ide „repített” benneteket. De hála Istennek van egy másik út is. Van egy olyan út, amely nem robbanáshoz vezet, hanem az élet kútfejéhez, más szóval forrásá-

hoz. Nagy kegyelem az, ha Isten megőrzi minket a halál törétől, a bűn útjától, és megmutatja nekünk az életnek az útját. Most is ezt akarja nektek felmutatni. Irányváltásra akar benneteket ösztönözni. Tulajdonképpen a Példabeszédek könyve elejétől végig nem akar mást, mint visszatartani minket a bűn és halál útjától, és elvezetni az élet útjára.

Milyen út vezet hát minket az igazi életre? Az ige erre világos feleletet ad: az Úr félelme. Mít is jelent ez a mi számunkra? Már egyszer foglalkoztunk ezzel és akkor is láttuk, hogy az istenfélelem nem Istentől való félelem. Hisz, ha mi félünk valakitől, akkor ez azt jelenti, hogy igyekszünk őt minél szélesebb ívben elkerülni. Ha félünk egy embertől, akkor átmegyünk az út túlsó oldalára, mintsem hogy találkozzunk vele. Teológus koromban mindig éjjel kellett mennem egy vonathoz. Annak idején sötét és kivilágítatlan volt Kolozsvár. Jól emlékszem, hogy annyira féltem, hogy ha valaki jött velem szembe, mindig átmentem az ellenkező oldalra. De az istenfélelem nem elfelel Istentől, hanem épp ellenkezőleg, odavisz minket Istenhez. Az istenfélelmet sokkal inkább úgy határozhatnánk meg, mint Isten tisztelete. Annak a tudata, hogy mi mindenestől fogva Tőle függünk. Teljességgel Rá vagyunk utalva. Az istenfélelem bizalmat is jelent. Bízhatok abban, hogy Ő törődik velem, hogy Ő segít rajtam. Az istenfélelem végső soron egy ajándék. Nem a mi teljesítményünk, hanem Isten nagy ajándéka a mi számunkra. Ebben az igazságszabban nyilvánvalóvá lesz, hogy az istenfélelem egy hatalmas erőforrássá lesz a mi életünkben, hogy ez a kút, ez a forrás táplál, felüdít, erőt ad nekünk. Aki ezzel megtöltekezik, az maga is forrássá lehet mások számára. Jézus mondja a János evangéliumában, hogy aki hisz, annak belsejéből élő víznek folyamai ömlenek majd.

11. Az Úr vár!

Alapige: Ézsaiás 30,1–20

Az Úr vár. Ez egy nagyon érdekes kifejezés a 18-ik versben: azért vár az Úr, hogy könyörülhessen. Mi sokkal inkább azzal a gondolattal vagyunk megszokva, hogy mi emberek szoktunk várni. Talán sehol sem tudják úgy átélni a várakozást, mint ti itt a börtönben. Hisz itt mindenki várva-várja a szabadulás pillanatát.

De itt nem arról van szó, hogy mi emberek várunk, hanem arról, hogy maga az Úr vár. Vajon miért vár, és vajon mire vár? Hisz tudjuk róla, hogy Neki minden hatalmában áll, tulajdonképpen mindig, minden pillanatban bármit megcselekedhet. Miért kellene Neki várni, ez itt a nagy kérdés?

Ha megfigyeljük az ige összefüggéseit, akkor látjuk, hogy Izráel népe engedetlen, gögös és önfejű volt. Nem akart az Úrra hallgatni, a maga útját járta. Úgy érezte egy adott ponton, hogy neki Istenre semmi szüksége sincs. Ekkor az Úr prófétát küld népéhez. Ez a próféta figyelmezteti a népet. Felszólítja a népet az Úrhoz való megtérésre, visszatérésre. Ezt keményen, de mégis szeretettel teszi. Int, de vigasztal is egyszerre. Különben az Újszövetségben egy görög szó jelenti az intést is és a vigasztalást is. Az igazi intés mindig vigasztalás is, és ez fordítva is igaz. Isten szomorú amiatt, hogy népe így cselekszik, hogy népe így eltávolodott Tőle. Az Úr kegyelmes akar lenni népéhez, könyörülni akar rajtuk. Isten nem mond le az Ő népéről, meg akarja tartani azt.

Milyen jó, hogy ez az örömhír nektek is szól. Már maga az a tény, hogy Isten szava szól hozzátok, annak a jele, hogy Isten nem mondott le rólatok. Talán már az emberek lemondtak, tudom azt, hogy sokatokról már a családtagok is lemondtak. De Isten nem mondott le rólatok.

Ahhoz, hogy Isten könyörülhessen, segíthessen népén, ahhoz az szükséges, hogy a nép megalázkodjon. Az Úr meg akarja ezt tenni, de még nem teheti meg. Az Úr kész arra, hogy kegyelmét megmutassa, de még nem kész a nép. Ez egy komoly figyelmezte-

tés a ti számotokra is. Mi sokszor Isten szemére vetjük, hogy Ő megvárakoztat minket. Türelmetlenkedve kérdezzük: miért nem segítesz? Miért nem avatkozol közbe? De vajon ti gondoltatok-e már arra, hogy hányszor várakoztatjátok ti Istent. Azzal, hogy nem vagyunk hajlandóak megalázkodni, bűnünket beismerni, megvallani, segítségét kérni. Az Úr pedig ilyenkor nem tud segíteni, amíg mi nem vagyunk készek ezt a segítséget elfogadni. Hányszor vagyunk így gyermekeinkkel is. Nem tudunk rajtuk segíteni, mert azok nem akarják elfogadni. Valaki egyszer elmesélte, hogy látott egy földre esett embert, aki részeg volt. Fel akarta emelni, de annál egy kés volt, és a késsel feléje szúrta. Meg is sebesítette, szerencséjére el tudta kapni a kezét. Hiába akart segíteni ezen az emberen, nem lehetett segíteni, nem fogadta el a segítséget. Vajon sokszor ti nem így tesztek? Mi nem így teszünk? Elutasítjuk az Úr segítségre kinyújtott kezét. Gondoljuk, hogy majd elboldogulunk mi magunkban is. Ne szóljon bele Isten az én dolgomba.

Egyszer egy szabadulás előtt álló fogva tartottal beszéltem, akinek nagy gondja volt az alkohol. Én ezt tudtam és felajánlottam neki, hogy a mi gyülekezetünkben van Mentő Misszió, jöjjön el annak az alkalmaira, találjon közösségre, találjon segítségre. Váltig hajtogatta: most én biztos meg tudok állni. Nincs segítségre szükségem. Nem tudom aztán mi lett a sorsa. De nagyon félek, hogy előbb-utóbb ötödször is bekerül a börtönbe, mert nem akarja Isten és a testvérek segítségét igénybe venni.

Hányszor hívogatta magához az Úr Jézus is földi életének idejében az embereket. Hála Istennek, hogy sokan jöttek, de még sokkal többen jöhettek volna. A legtöbben elutasították a kegyelmet, elszalasztották a nagy lehetőséget. Vigyázzatok, mert a kegyelmi idő egyszer lejár. Aki sokszor nemet mond Istennek, az egyszer majd olyan helyzetbe jut, hogy már nem tud igent mondani. Isten őrizzen meg titeket ettől. Az Úr rátok is vár, rajtatok is könyörölni akar.

12. Nincs emberem

Alapige: János 5,1–17

Szoktuk ezt mi is mondogatni: nincs emberem! Pedig mi nem vagyunk magunkban. Itt is emberek vesznek körül. Mégis nagyon sokszor ezt érezzük, hogy nincs emberünk, nincs ki segítsen rajtunk. Ilyenkor azt gondoljuk, hogy bár fizikailag emberek vannak körülöttünk, de lélekben mégis úgy érezzük, hogy senki sincs, aki megértene, meghallgatna minket, aki igazából segíteni akarna rajtunk. Úgy érezzük, hogy senki se tudja átérzeni a helyzetünket, senki sincs, akinek a szíve érettünk dobogna. Egy alkalommal feleségemet a sürgősségre vittem. Egyszercsak látok egy megbilincselte fogva tartottat, mellette a rendőr, összevagdosta testét, sok helyen vérzett. Kérdezem, hogy miért tette ezt? Így válaszolt: én senkinek se vagyok fontos, velem senki se törődik. Talán nem csak ez a társatok érezte ezt így, sokan közületek így érzitek és tapasztaljátok ezt.

Mit mond Jézus ennek az embernek? Nem haragszik meg erre az emberre. Nem mondja neki: miért sajnáltatod magad? Nem, Jézus elkezd komolyan foglalkozni ezzel az emberrel. És ez lesz az ő számára a gyógyulás útja. Érdekes az, hogy azonnal nem a bűnről kezd beszélni ezzel az emberrel. Csak majd a 14. versben lesz szó erről. Pedig valószínű, hogy a bűn kérdése is ott volt az ember betegsége mögött. Látjuk azt is, hogy Jézus nem egy előre megadott recept szerint dolgozik. Egy fejezettel előbb Jézus a samáriai asszonnyal azonnal a bűn kérdését veszi elő, rámutat ennek az asszonynak bűnös múltjára. Egy dolog a fontos: Jézus törődik ezzel az emberrel, segíteni akar rajta.

Milyen jó tudni, hogy Jézus szeret és keres minket, meg akarja gyógyítani a mi életünket, a ti életeteket is. Megkérdezi tőletek is: akarsz-e meggyógyulni, megváltozni? Akarsz-e bűnödötől, múltad nyomasztó terhétől szabadulni? Akarsz-e megújult életben járni?

Lehet, hogy eddig ti is azt gondoltátok: senki sem törődik igazán velünk, senki sem ért meg minket. Most én hirdetem nektek az örömmüzenetet: Jézus törődik veletek, Jézus akar segíteni rajtatok is. Új életet akar ajándékozni nektek is. Ti már nem mondhatjátok el: nincs emberem, mert íme nem csak emberek akarnak segíteni nektek, hanem Isten Fia, maga az Úr Jézus Krisztus is. Fogadjátok el ezt a felkínált segítséget!

13. Ne tégy kárt magadban!

Alapige: Apostolok Cselekedetei 16,23–40

Az a börtönőr, börtönparancsnok, akiről itt olvasunk, öngyilkosságot akart elkövetni. Azért akarta ezt megtenni, mert attól félt, hogy felettesei halálra fogják őt ítélni. Ezt azért gondolta, mert a földrengés következtében a rabok bilincsei megoldódtak és ő azt hitte, hogy mind megszöktek a börtönből. Ebben a pillanatban kiált oda neki Pál: ne tégy kárt magadban. Ma ezt így mondanánk: ne légy öngyilkos! Pál azt is megmondja, hogy miért ne tegye ezt: mert íme, mi mind itt vagyunk. Nem kell félni a halálbüntetéstől, mert senki se szökött meg.

Ebből a történetből azonban később kiderül, hogy ennek a felszólításnak mélyebb gyökere van. Pál nem csak ennyit mond ennek az embernek, hanem azt is hozzáteszi néhány perccel később: Higgy az Úr Jézus Krisztusban és üdvözlösz mind te, mind a te házad népe.

Mekkora változás! Néhány perccel azelőtt öngyilkosjelölt volt és most már az üdvösség boldog birtokosa. Ennek az igének a ti számotokra is hatalmas üzenete van. Hisz a börtön egyike azon helyeknek, ahol az emberek a legtöbb öngyilkosságot követik el. A folyosókon is mindenütt dróthálót feszítenek ki azért, hogy ezt megakadályozzák. Régebb a cipőfűzőt is elvették a raboktól, nehogy öngyilkosságot kövessenek el. Talán ti is foglalkoztatok már ezzel a gondolattal. Főleg akik sok-sok évre el vagytok ítélve: miért is élni? Sokkal jobb lenne meghalni! Ez mindig a Sátán hangja. Ne hallgassatok rá! Isten az életet akarja. Isten itt is értelmessé tudja tenni az életeteket. Lehet, hogy még évekig kell itt maradnotok, de már lehet hitben élni. Nektek is szól a felszólítás: higgy az Úr Jézus Krisztusban. Isten üdvösséget akar adni nektek. És ez nem csak az örök életet jelenti. Az örök élet, az igazi élet már itt a földön elkezdődik. Azt jelenti, hogy Isten használni akar titeket. Terve van az életetekkel. Mindig el szoktuk itt énekelni az éneket: „Tudom az Úrnak terve van velem.” Ezért: ne tégy kárt magadban, hanem higgy!

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

40079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Tonk István

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Szabó Magdolna

ISSN 0254-4458

Bródy László

Zsoltár az örök kegyelemről

*„Magasztaljuk az Urat, mert
örökkévaló az ő kegyelme.”*

(136. zsoltár)

A hárfa zengjen, csendüljön az ének,
adjatok hálát az ég Istenének.
Kastélyául az eget építette,
földet teremtett végtelen vizekre.

Örök az ő kegyelme!

Világot gyújtott a sötét világra,
nappal a nap volt itt a földi lámpa
és éjjel a csillagokkal és a holddal
fénylett ezüstben a szőlős hegyoldal.

Örök az ő kegyelme!

A szabadságba szökőknek titokba
a Nádastengert kettéhasította.
Minden éhes száj kövér falatot kap,
hús italt csorgat szegény szomjasoknak.

Örök az ő kegyelme!

Az emóreus fut, mint nyúl a kertbe,
Básán királyát, Ógot is leverte.
Megvédett vadtól és tüzes kohótól
és megszegyenült Nabukodonózor.

Örök az ő kegyelme!

Életveszélyben voltunk, ó, de hányszor!
és oltalmazott, mint gidát a pásztor.
Tikkadt vándorként hozzá menekültünk,
házában mindig felüdült a lelkünk.

Örök az ő kegyelme!

Szívünkéből szálljon magasba az ének,
kopogjon szép-kék kapuján az égnek.
Az ének csengjen, zengjen hárfa húrja:
a hála csokrát hozzuk, hallelúja!

Örök az ő kegyelme!